

౩౦౮౮౦౪ ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3. } చెన్నపట్టణము 1916 నం॥ ఆగస్టునెల 4 వ తేది శుక్రవారము } NO 107
నంపుటము. 3. } న శ నా మ స ం వ త్స ర శ్రా వణ మా స శు క్ల ష స్తి ట. } సంచిక ౧౦౭

బంగారు పతకములను
మద్రాసులోను కలకత్తాలోను ఆయు
ర్వేదీ యాషధ ప్రదర్శనములయందు నిచ్చిరి.
జాండూ ఫార్మస్యూటికల్
వర్కుస్

లేహములు, బిల్లులు, మాత్రలు మొద
లగునవి యన్నియు శాస్త్రోక్త ప్రకారంబున
సిద్ధపరుచుదురు. వెలపట్టికకై వ్రాయుడు.
ఒకసారి చూచిన సంగతి తెలియును.

వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయ భాష
లోనే జరుపువలయును.

చెన్నపురిలోను చెన్నపురి రాజధాని
లోను ఏజంట్లు కావలయును.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Aurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

యూనివర్సల్
గ్రాండు సర్క్యుసు.
ఆగస్టునెల 5 వ తేది శనివారము
రాత్రి 9-30 ఘం॥ ప్రారంభము.

హిందూజాతిలోని వ్యక్తిగతదర్శనములలో నది గొప్పది.
వినుగులు, ఆఫ్రికాజాతి సింహములు, పులులు, చిలుకలు, శేవులు,
చిలువలు, గుర్రములు, కుక్కలు, ఎలుగులు, ఎనుములు, మేకలు,
అనేకజాతుల వానరములు. గమ్మత్తులగు పక్షుల జేమును.

చైతన్య దౌర్బల్యముగల రాక్షసులు. మొగ్గులు జేము
వాండ్లు, ఈటెగాండ్లు, హావ్యగాండ్లు అనేకులు గలరు.

వానరములు (ట్రాంబుండి, రయిలుబండిని నడపునవిగను,
మొదటి రెండు రుంగులు, ప్రయాణికులుగను, గార్డుగను వని
చేయును. ఇదిగాక అనేక విధములగు కనులను ఆశ్చర్య కర
ముగా చేయును. చూచువాడు అస్మాతముగ తోచును.

తేటు:- బాక్సు 4 నీటు రు 10.0-0
సింగల్ నీటు రు 3.0-0 మొదటి రుగ్మలి రు 2.0-0
కార్నెటు ,, గాలి రు 1.0-0 కేటర రు 0.8-0
పి. టి. సిలారు ప్రాప్రమురు.
పి. టి. నాయుడు రిప్రజెంటే.

మీ కవసరమైనచో
యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోత
పోయినట్టిగాని వస్తువులగురించియు, ఉక్కు,
ఇనుపవాసములు. వంపులు వంపులుగ వంచ
బడిన కేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుప
కమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామా
నులను గురించిన అన్ని విషయములను గుఱిం
చియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతి
సందర్భముల సలహా నాలోచింపవలసినది.
వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల
కిచ్చుటలోను కోరినంతనే వానిని సకాల
ములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు
మోగినవారు.

విలాసము:-
ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ
సౌత్ ఇండియా ఇంజనీరింగు లిమిటెడ్
తపాలపెట్టె నెం 5555 రు,
389 **మదరాసు.**
(వై కామ్రోజివల్ గోడనర్వకు ఈ కఠింక
పేరుకూడ నుదహరింప గోరవచ్చును.)

కమ్మతావుల వెదచులునది సువాసనద్రవ్యరాజము
ఆరోహణ స్పిరిట్ కలిపినదికాదు. ముగంధపువ్వుల రసము. నాలుగువిధపులు
తేలికదనై తేలికానవనో ఎంత మనోహరముగనో యుండును. జేవరానితయైన వందనా
నానందము గలిగించును

కల విచ్చి నీసా 1-కి	...	0-8-0
,, మధ్యరకం ,,	...	0-12-0
,, కెర్నెసీసా ,,	...	2-0-0
ముగంధ కాత్తు ,,	...	0-1-0

వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.
సోలుపింట్లు:- బంగ్లా ఇండియా డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
నెం 155 బామామసీసు, బొంబాయి
మదరాసు ఏజంట్లు:- మెహతా పురుషోత్తమ్మూర్తి,
124 కం 20, నెహాలవాక్ గోడ్, బొంబాయిడికపొసం, మద్రాసు.

శ్రీ వైవమహానభ.
శ్రీకటన.

సంస్కృతిహానికావలసిన దిగ్గసింహుడైగాని వేదాధ్య
యము చేయినట్టిగాని వైవ వ్యాధి బీదవాడగు వైవ
మహానభవలన దిగ్గసింహుడు గొలువెదల తమస్థితిగతులను
తెలుపుకొనుచు నభవలన ముద్రించబడి కభిజిత్తు బంపబడి
యుండు నిమిత్తా వ్రాకారము దరఖాస్తులను వ్రాసి యీ
జాత్ర నెలాఖరులోగా చేయిలాకున మాలో నెవరి కదికైనను
పంపుకొనవచ్చును.

కొంపల్లి కోటిలింగం, గుంటూరు.
కాశీనాథుని వాగేశ్వరరావు, చెన్నపట్టణము.
కార్యదర్శులు.
శింగరాజు మొకటసుబ్బారావు, బెజవాడ.
కోకాధికారి.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమును కాల్పకమునుబోండుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుగును. ఈ
ఈ పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలగజేసి
కలిగిపోవునను దృఢగాకమును ఆయుర్వేదవి ఇప్పించు
ను. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీయబడును. పోస్టు చార్జి
యు నుమే భరించుకొనెదము. వెంటనే వ్రాసి యీ
219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆరంకవిగనాకోవధాలం. 157, బాల్కొ, మదరాసు.

గోరొదినము తులం ౧కి ౭౦-౦
రసభస్మము బంబ 1-కి రు 0-10-
తులము పువ్వు 2.0-
అమృతాంజనం డివో, 109, ఫేరింగ్, బొంబాయి
7, తిరుగెట్టిపేరి, మద్రాసు.

దంతచూరము
పండ్ల పోలుకు తీపులకు మంచిపానము.

ఈ దంతచూర ముచో
పండ్లు తోముటవలన
చిగుళ్లనుండి రక్తము
ప్రవించకుండును.
నోటి దుగ్గంధము లేక
యుండును. పండ్లు
ముత్యముల కెల్లగా నుండును.
అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది.
సర్వసామాన్యముగ అందరను వాడుటకు
తగియున్నది.

పండ్లకు బలము నిచ్చును.
చిగుళ్లు గట్టిపడును.
ప్రతివారము వేలకు వేసు డబ్బీలువిక్రయము
డబ్బీ 1-కి 0-2 0. డబ్బా రూ. 1-2-0.
అమృతాంజనము ఉచితము
7, తంబు శెట్టిపేరి, బాల్కొవధు, మదరాసు.

జాబులు

విలేఖనము నూచన

గుంటూరు ప్రెస్: ఆంధ్రవత్రిక. రాజమహేంద్రవరము శాసనసభకు: ఆంధ్రవత్రిక. రాజమహేంద్రవరము శాసనసభకు: ఆంధ్రవత్రిక.

గుంటూరు ప్రెస్: ఆంధ్రవత్రిక. రాజమహేంద్రవరము శాసనసభకు: ఆంధ్రవత్రిక.

వేదవేదము

సామంత్యము పాఠము విశ్లేషణ.

ఆయా:

గుంటూరు ప్రెస్: ఆంధ్రవత్రిక. రాజమహేంద్రవరము శాసనసభకు: ఆంధ్రవత్రిక. రాజమహేంద్రవరము శాసనసభకు: ఆంధ్రవత్రిక.

సామంత్యము పాఠము

II

విశ్లేషణ దండు.

సామంత్యము పాఠము విశ్లేషణ.

ఆయా:

గుంటూరు ప్రెస్: ఆంధ్రవత్రిక. రాజమహేంద్రవరము శాసనసభకు: ఆంధ్రవత్రిక. రాజమహేంద్రవరము శాసనసభకు: ఆంధ్రవత్రిక.

సామంత్యము పాఠము

III

పునరావృత్తి పాఠము

సామంత్యము పాఠము విశ్లేషణ.

ఆయా:

గుంటూరు ప్రెస్: ఆంధ్రవత్రిక. రాజమహేంద్రవరము శాసనసభకు: ఆంధ్రవత్రిక. రాజమహేంద్రవరము శాసనసభకు: ఆంధ్రవత్రిక.

రెడ్డి విద్యార్థి నిధి

రెడ్డి విద్యార్థి నిధి విషయమున రెండు వార్తలు.

రెడ్డి విద్యార్థి నిధి విషయమున రెండు వార్తలు. రెడ్డి విద్యార్థి నిధి విషయమున రెండు వార్తలు.

రెడ్డి విద్యార్థి నిధి విషయమున రెండు వార్తలు. రెడ్డి విద్యార్థి నిధి విషయమున రెండు వార్తలు.

రెడ్డి విద్యార్థి నిధి విషయమున రెండు వార్తలు. రెడ్డి విద్యార్థి నిధి విషయమున రెండు వార్తలు.

రెడ్డి విద్యార్థి నిధి విషయమున రెండు వార్తలు. రెడ్డి విద్యార్థి నిధి విషయమున రెండు వార్తలు.

రెడ్డి విద్యార్థి నిధి విషయమున రెండు వార్తలు. రెడ్డి విద్యార్థి నిధి విషయమున రెండు వార్తలు.

రెడ్డి విద్యార్థి నిధి విషయమున రెండు వార్తలు. రెడ్డి విద్యార్థి నిధి విషయమున రెండు వార్తలు.

కావలెను.

విజయనగరము మున్సిపాలిటీనారి సెక్షన్ల పాఠశాలలో పనిచేయుటకు బోధనాధ్యక్షులముల గడతేరిన గణిత శాస్త్రాధ్యాయుల జాబితా.

ఆంగ్లేయభాషాపాఠశాలలో "చారిత్రాధ్యాయ" కు గ్రాడ్యుయేట్ ఒకడు కావలయును. సామర్థ్యము బట్టి రు 80 మొదలు 100 వరకు వేతన మొసంగబడును.

తమ తమ సామర్థ్యములం దెలుపుకొను విజయనగరం మున్సిపాలిటీ కమిషనుల ఛైరుమన్ గారికి దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

ఎం. సూర్యనారాయణ పంతులుగారు. బి. ఎ

Chairman M. C.

మున్సిపాలిటీ ఆఫీసు, విజయనగరము.

29-7-16.

(విశాఖపట్ణం) మారంభమై శుద్ధిచేయుచున్నది. మూడవ యే దారంభమైనది. నేడు బ్రిటీషుసామ్రాజ్యము నందును మిత్రమండలి రాజ్యములందును భిన్న చరములవారును వివిధ జాతుల వారును మిత్రమండలి విజయమునకై ప్రార్థనలనుజేయుట కేర్పాటులు చేయబడినవి. భారతీయులకు గల సహజమైన రాజభక్తిని బెంపుటకు ప్రార్థనావనమిచ్చు యొక భారతజననీ పట మిచ్చటను ముద్రితము.)

ఓ దయానిధి! నీ శ్రావణతారమును జాలింపుము. సామ్యరూపమును నహింపుము.

శాంతిని ప్రసాదింపుము. మిత్రమండలికి విజయమును ననుగ్రహింపుము.

బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమును సంరక్షింపుము. వాసంతాసమునకు స్వరాజ్యము ననుగ్రహింము

స్థానికవార్తలు

ప్రయాణములు:— బాబ్బిలి మహారాజుగారు

నిన్నటి సాయంకాలము మెయిలులో విజయనగరమునకును, పితాపురము రాజుగారు పితాపురమునకును, బయలుదేరిరి.

సర్ విలియమ్ మేయగుగారు:— అఖిల భారత

తీయార్థిక సంఘ సభ్యులకు సర్ విలియమ్ మేయగు గారు నేటి దినము దక్షిణ ఇండియా కర్తక సంఘమును ప్రదర్శించెదరు.

మదరాసు మహాజనసభ:— సభవారి సాంకన్య

రిక సమావేశము ఆగస్టు 7 వ తేదీ సోమవారమునాడు సభా మండలియను జరుగును. సాంకన్యక కార్యనివేదనము, తొత్త ఉద్యోగులు మొదలగు కార్యక్రమము విర్వర్తింపబడును.

రామ్మూదురాజు గారు:— చెన్న రాజధానిజమిం

దారుల తరపున రామ్మూదురాజుగారు చెన్నపురి కాసనసభా సభ్యులుగా నియమింపబడిరి. వీరికివరలో యుద్ధనిధి కపారధన మొనగియుండిరి. నిన్నటి దినమున యరల యా 15000 ల విరాళము నొసగిరి.

హైకోర్టు మూడవ క్రిమినలు సెషన్సు:—

హైకోర్టు మూడవ క్రిమినలు సెషన్సు ఈనెల 7వతేదీ నుండి ప్రారంభమగును. శ్యామమూర్తి సి.వి. కుమారస్వామి కాశ్రియారుగారు విచారింపబడును. ఈ కేసులలో నొకటిగా నున్న నలుగురు తురకలకేసును స్పెషలుజ్యూరీవారు విచారింపబడును.

హైకోర్టు వకీలు:— ఆనందలిలా రావుబహదూరు

బి. ఎన్ కేర్తగా ఉపపాదించగా శ్యామమూర్తి కేసుగిరి అయ్యరుగారును, శ్యామమూర్తి ఫిలిప్పుగారును ఎన్. విజయ రామయ్యగారిని చెన్నపురిలో హైకోర్టువకీలుగా నుండుట కంగీకరించి యుత్తరవాసంగిరి.

వైశ్య విద్యార్థి వాఙ్మయసంఘము:— కేరళి కేరళానా సాయంకాలము 4.30 గంటలకు వై సంఘమువారి కార్యకర్తల సేవనకు, డబ్బు, సాంబరణములుగారు “విద్యార్థులు; బాత్రికలకు” సూర్య యావనాస్వనము జరిపెదరు. జి. హరి నర్సోత్తరావు ఎ. ఏ గారానవాధిపత్యమును నహించెదరు. అదివారమునాడు 4.30 గంటలకు స్వామి నర్వారంబ గారు “పూర్వతత్వము సంబంధమును” బార్ని ఉపన్యసించెదరు.

శ్రీ భాగవత ఉపన్యాసము:— ఆర్యభర్య పరచనసభవారి యాధిపత్యముకొంద, బచ్చయప్పకారేజీ సంస్కృతపండితులగు మహావి లక్ష్మణమూగారు రాజోవు భావార మదయనున 8 గంటలకు సామకాపేటయందలి ఉచ్చాగ్రు ప్రార్థనసభ యూనియన్ పాఠశాలయందు శ్రీ భాగవత ఏకాదశ స్కంధమందలి 11 వ అధ్యాయములో శ్రీకృష్ణమూర్తి భాగవతోత్తమండ్రై ఉద్ధవునికి నుపదేశించు “ముత్తమం” “ఎద్దుం” వీలయొక్క భగవంతుడనంటి నడవడి కలను గురించిన ఘట్టమును ఉపన్యసించును. భాగవతులందరు విచ్చేసి విని ఆనందింప వచ్చును.

పురాణము వాగధూమణము పంతులుగారు:—

వీరు చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయములో సభ్యులుగా నుండ బ్రయత్నించుచున్నాడు. వీరు 1897 వ సంవత్సరములో హైకోర్టు వకీలువడచి నంది చెన్నపురిలోనే నివసించుచు విద్యార్థుల కహమిక సహాయము నొసగుచున్నాడు. వీరుగొప్పవిద్యార్థులకు లగుటయేగాక సంస్కృతియునుండిను విశేషజ్ఞానము సంపాదించియున్నాడు. మదరాసు క్రిష్టియను కళాశాల విద్యార్థి గృహమునకు వీరు కార్యదర్శులుగానున్నాడు. ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తునకు 1912 వ సంవత్సరమునండియు కార్యదర్శులుగా నున్నాడు. మదరాసు మహాజనసభలోగూడ స సేకరినములు కార్యదర్శులుగా నుండిరి. వీరు గుణములవలన విద్యవలనకు చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయసభ్యులగుట కంతయు అర్హులుగా నున్నారని ఈక్రింది వైద్యును ముఖ్యమంత్రి ప్రాయశాస్త్రులు.

(Sd) ఆర్. వెంకటసుబ్బారావు, బి. నరసింహారావు, వి. రామేశ్వరు, సి. భామమూర్తి, పి. వారాయనమూర్తి, వి. రామదాసు, జి. వెంకటరామయ్య.

వృత్తాంత లేఖలు

కాకినాడ వార్తలు

(ఒక విశేషమునంద నుండి)

బహుమతులు

కాకినాడ ఆగస్టు 1:— వైదా కేంద్రములపట్టి బోక మాలో క్రిందటి శుక్రవారమొకప్పుడగంటకు ఉన్న కిందగల బయోధిపతులును సాధారణములును ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ల ఉపాధ్యాయులును నుమారు 600 ప్రార్థమికవిద్యనభ్యసించు విద్యార్థులును సమావేశమై “గడ మానగరపరిషత్తుసంఘమువారి ప్రార్థమిక పాఠశాలలకు జరుపబడిన ఆజుల బహుమతులను నుత్తమలైన విద్యార్థులకు టోపీలు, కలములు, సిరా బుడ్లు, మొదలగు బహుమతులను, మానగర పరిషత్తు ఇచ్చినట్లును, రాన్సన్లను ఎమ్. ఏ. గారప్పించి.

వాఙ్మయ సంఘము.

వాఙ్మయ సంఘమువారు క్రిందటి శుక్రవారము రాత్రి 7 గంటలకు నొక తాత్కాలిక సభను గావించిరి. కాలేజీ గణిత బోధనోపాధ్యాయులగు శంకరయ్యగారి యధ్యక్షులి క్రింద వైశిష్ట్యబడి సంఘముయొక్క అధ్యక్షులైనట్లును, కాకినాడ నగరపరిషత్తు సంఘముయొక్క అగ్రాధికారియైనట్లును, ఇన్స్పెక్టర్ కలెక్షన్సంఘముయొక్క ప్రాధమిక లై సెట్టియు గౌరవనీయులగు రావుబహదూరు కొమ్మిరెడ్డి నూర్య వారాయనమూర్తి వాయుగుగారి చెప్పపుర కాసనసభ్యునిగ దొరకనమువారు, నియమించుటచే సంఘమువారు తమ సంఘో సాతికయములను వెల్లడించిరి.

విద్యార్థిసంగతి వర్ధింతి.

గతనెల 29 వ తేదీ సాయంత్రము మాకాలేజీలో సభ్యులగు డివిజనును గురించి ఆంధ్రభాషయందు నున్న కృష్ణయ్యగారును, ఆంగ్లేయభాషలో బాబు శేషాద్రి వంద్ర నర్వారును నుపన్యసించిరి. నున్నకృష్ణయ్యగారు విద్యార్థిసా గురని ధర్మగుణము, ఆర్థికగౌరవము మొదలగు విషయములకు జ్ఞప్తియందునుకొనుటయే గాక యభ్యుత్థానా నీ కార్యధాని వారు అతిథి దీక్షలైన విలేంతువుల యుద్ధరణమునకై నాలు పడెనని యభ్యుత్థానా జ్ఞాపకమునుకొనకలెనియు నవ్యక్త ముగా నెన్నికప్రయోగ విధివను నెడించి చేతకేయమునకై పాటుపడకలెనని నర్వారించిరి. శేషాద్రివంద్ర నర్వారు గారు విద్యార్థిసంగతి చేతను ఆదర్శముగ నుండుకొనలె ననియు భగవద్గీతా శ్లోకములను వర్ణించుచు ముఖ్యైర్వయ్య బుద్ధినిరత, నిర్భయము, ఎల్లరుకు చూడవలయునని యుండుకొని భారతజాతిని ఉద్ధరింపవలెనియు తత్కృత్యనిరసించియు కొంచలనదనియు నెన్నున యభివీక్షణముతో సభ్యుల చూడ యములకు దట్టునట్లుగ నడిచిరి.

వీరభక్తిపరితము:— గత సంవత్సరము బర్మాను యునిసిఫర్ మాన్యముండి 28 గురు ప్రతేక పరీక్షకు కర్ణాక శేషు ను మూర్తము నెగ్గిరి. వాన్మకాలేజీయండి 15 గురు కర్ణాక సంవత్సర నింగ్లీ ములో గడలేరి. 5 గురు కళాశాలల జేరుకు నెట్టులేరి.

ఒక అస్తావధానము:— గుంటూరు చిల్డ్రన్ సరసరావు పేట తాలూకా స్తంభపురము నందలి వార్ని కాలోశేషును మందరమందు పోతరాజు లక్ష్మీ నరసింహం కవిగారును, నిన్ను కింటి గురువాధికవిగారును గతనెల 28, 29 వ తేదీలకు అస్తా వధానము చేసిరి.

వీణా గానము:— మైసూరు కొరవల్లు పి. ఎం. ఎస్. శేషగిరి రావుగారు గతనెల 25-26 తేదీలందు శిక్షకర్త గాన కరణం నంటు నుబ్బారాయుడుగారింట శ్రీరాధానందముగ వీణగానముచేసిరి. కచ్చేరికి గానమునకు లెల్లరుకు విచ్చేసి భవ మానందము నందిరి. గుంటూరునుండి కొందరును, వైజయంత్య మూడి గానములనుండి కొందరును గానభరతు వచ్చిరి.

ఆర్కాటు యువరాజుగారు:— యునిరాజుగా రు మదరాసు కాసనసభ్యులుగా నియమింపబడుటకు తమనం తోవమును కర్ణాకరముయొక్కలపేట మహాస్వామీయ గుంజు మను సంఘమువారు యువరాజుగారి నీడవనికి వియోగించుటకు దొరకలెనని వానినందించుచున్నామనియు, విజయైర్వయ్య, తగినట్టిసభ్యులగుటయేగాక యువరాజుగారు దక్షిణహిందూ స్థానమునందలి మహాస్వామీయ వాయులందరిలోగూడ గొప్ప వారని తీర్మానించి.

బర్లాండు నిద్రోహము.

సిక్ ఫోనునవారు జేసిన క్రయశక్తి ములలో మిగుల హానికరమైనది విరివిని నిద్రోహములను జేరవీడక వారి వందలలో తమ సహాయమునకు జేరవీడకనుట. 1914 వ సంవత్సరము ఆగస్టు నెల మొదలు జేరించిన సెలవునకు బర్లాండు లోనికి ఆయుధ సామగ్రియు, మందు సామగ్రియు విచ్చలవిడిగా రావలయునని వలస వీరందరికిని శస్త్ర సన్నాహము నుచు జేసెను. తల్లి నెండు పుత్రులు గల ఆయుధముల గొనువారిని నిద్రోహమునకు పుట్టించుట నియోగించినను కార్యము లేకపోయెను. దొంగతనముగా విశేష ఆయుధ సామగ్రి జేరవీడని నిక్కటికొనిన బహుమండెను.

యాభ్యాంధములో రాజధాని హానికరములను నిద్రోహమునకు పుట్టించుటకు ప్రయత్నించిన గాని విఫలమై యెటు కత్తివారి యాటంబున హెచ్చుగా పంపించిన ఆ కార్యము కొనసాగలేదు.

బి.రెణుగారి అభిప్రాయము.

నిద్రోహ సైనిక కావన మునయోగింప బడునను నందలి వలననే మెక్కువయిన స్వచ్ఛంద సహాయము సిక్ ఫోనునకు కక్షవలననే జేరినది. బి.రెణు విద్యోహము పరిణామము నదికి 15,000 మంది సైనికులు 18000 తుపాకులు, పిస్తోలులు మొదలుగా గల ఆయుధముల కలిగి యుండిరి.

వివిధ ప్రజలందఱును అధిక భాగమున బోవయి యీ కలహమునకు నిద్రోహమునకు పాల్పడిరి. ఎచ్చలతో జొరవించి నిద్రోహములకు తప్ప తక్కిన వారందఱును పోయిగా నుండిరి. అట్లుండినప్పటికిని ఈ సైనికుల సహాయముల కడమములు దిన దినమునకు హెచ్చునని యుండెను.

ఈ కడమము లధికములు రాత్రి యుద్ధములు ప్రబల వారఁబడియె. జొరవించియున్నాననే కొన్ని స్వచ్ఛంద సైనిక వలములును పట్టుకలును దట్టిన నిగిరియన బోలెడువలము వారఁబడియె.

1915 వ సంవత్సరమునకు మాకి జిల్లా, పల్నాడు, కర్ణాటక ప్రాంతముల పూర్తిగా నేర్పడినది.

యాభ్యాంధమునకు పూర్వమునుండి కమిషనరువద్ద సందేహము, ఇంకొకరు జరగలనుండియు, సహాయ కార్యదర్శి గారికి, వారి కార్యములను బట్టికార్యదర్శి గారికిని ఈ స్వచ్ఛంద సైనికులను జేల్లించుచుండెను. ఆ సహాయమునకు నిద్రోహమునకు ప్రయత్నించుచు కమిషనరును గూడ ముఖ్య కార్యదర్శికి తెలియజేయుచుండెను.

సహాయ కార్యదర్శి గారి హెచ్చరిక.

"విద్రోహమునందలి ప్రయత్నములను జేయుచు వారు కత్తి, మిగుల హానికరములుగా నున్నవి. సిక్ ఫోనును స్వచ్ఛంద సైనికులను బట్టి విడిచిపెట్టినట్టి కొంచుమున్నుని ఇచ్చివేసివేడి 18500 వ సైనికులు ప్రాగయవారు. వారివందలలో నుచు ఆయుధ సామగ్రి విశేషముగా వాగ్ధి త్రవ్వబడినది. విద్రోహ యత్నముల నుచు జేయుటకు చోటలకు భయములకు భయములకు చేయవలసియున్నది. వీరై నొకకప్పు చేసి భయములకు జేసివేసివేసియున్నది. విశేష భయములకు నుచు జేసివేసివేసియున్నది..."

"సిక్ ఫోనును స్వచ్ఛంద సైనికులను బట్టి విడిచిపెట్టినట్టి కొంచుమున్నుని ఇచ్చివేసివేడి 18500 వ సైనికులు ప్రాగయవారు. వారివందలలో నుచు ఆయుధ సామగ్రి విశేషముగా వాగ్ధి త్రవ్వబడినది. విద్రోహ యత్నముల నుచు జేయుటకు చోటలకు భయములకు భయములకు చేయవలసియున్నది. వీరై నొకకప్పు చేసి భయములకు జేసివేసివేసియున్నది. విశేష భయములకు నుచు జేసివేసివేసియున్నది..."

ఈ పూర్వ విషయము 10 వ తేదీన సహాయ కార్యదర్శి గారికి జేరినది. వారు వారిని వెంటనే ముఖ్య కార్యదర్శి గారికి సంపించిరి. అది 12 వ తేదీన ముఖ్య కార్యదర్శి గారికి చేరి గావారు "సంఘటనలను గురించునున్నది. త్వరపడవలయును. ఇప్పుడేమి చేయవలయు? ఆయుధములు పులికర్తలకు చేరువై పంపించుటకు జేయవలయు?" అని వారిని ప్రార్థించిరి. వారి ఈ వాగ్ధియు, తిరిగి బి.రెణు కనిపెట్టుటలకు వారి ఇన సైన్యమునకు వలయునని గాని మే 24 వ తేదీనకు చేరలేదు.

బాగ్లత్తులో జరిగిన పక్షాగత

ఏప్రిలు 12 వ తేదీన బర్మానుండి, బకయోన బర్లాండు కు బయలుదేరుచున్నది. అధికారుల కెట్లతో నుండుగా తెలుసుచు బానిసలనుండి రెండు జర్మనులను తెచ్చెను. వారు కమిషనరు తెలిపిన గాని యాభ్యాంధమునకు పట్టుటకు వీలులేక పోయెను. స్వచ్ఛంద సైనిక సహాయము వారికడ కంపించెనని గాని ఈ పక్షాగత, సర్వోగత కన్యాయముగాను అందఱు కొంచెము నుండుగా నే విధించుచేసెను గనించుచున్నది.

నాల్గొ

[గుమ్మలూరి లక్ష్మీనరసింహ శర్మగారు]

- గీ. వరుస నెండలు చెవులతో + కొటికి వాపు
కొరి వేదల కొండల + గూర్చి వాపు
బద్ధు లెన్నింటి నైనను + బల్కి వాపు
చాలు:—రికనైన నాల్గొ! యీ + క్షయ స్మరింపు. 1
అధికృతి యొకింతకలదు + దా యడంబున
గ్రాంధుమాయను గానక + క్రింది వారి
నిరవరాధుల నెంతో దం + దించి వాపు చాలు..... 2
తల్లియొ కండ్లియించు నిం + తయను గూడ
భయము భక్తియు లేకుండ + వారిగూర్చి
యెన్నియో కాలు లలితి + పీక కావె చాలు..... 3
ఇవటిమాటల నచ్చట + నవటిమాట
లిచ్చటను బెట్టి కలహంబు + తెన్నియెన
నిచ్చట నచ్చటను బెట్టుట + తెన్నినాల్గు చాలు..... 4
అయ్యవారికి బడితర + మందు నింట
సాక్షుం గొనిపోయి కిల్లెట + సోదబుద్ధ
నెల్లఁ దినవాడె చనియూరి + తింక నేల చాలు..... 5
చెలగి చాడిలనే చాలఁ + జెప్పి వాపు
దీనజనములనే చాలఁ + జెప్పి వాపు
మంచివారి నె చాల మా + మించి వాపు చాలు..... 6
ఎందులకు రాదు పాపము + లే నటంచు
నయ్యవారల కిండి + ఎపు, దెండ
నే దేదియొ గొటిగన + దీనకావె? చాలు..... 7
మిల్లి యొకమూల నెల్లినై + మొత్తయన్న
నల ది కాణదామంబు (వ్రావ + నడగించు
యండింగూడఁ "బాగ" వీధ + మందు వేల? చాలు... 8
జంతులేవందలకు నను + స్థానములను
మిలి చొంగపాక్షులనే + జరికి వాపు
అటకలైల మోపుతే + యావ వాపు చాలు..... 9
అన్నిటను నేను దలచున + మృతులంచు
కండకన ముందె లైతి + పొందరాని
హక్కులను మిమ్మలకు + పుట్టులదియట చాలు..... 10
ఐతంధాటి యొకింతకలదు + గల్గింపుడు
నక్కవైల కుక్కవైల గో + వానిమీదఁ
జెప్పి తగులఁ బెట్టితిమి + సిగ్గునీర్లు చాలు..... 11
నేటికెటులైనఁ బెద్దగా + విచ్చిండేను
నోరెలుంగల నీకెండి + వారిమీదఁ
ధూమధామలు, హస్తపలా + మ్రుణు, జలము చాలు...
నీకడ విధేయు వాడున + నిన్నె నమ్మి
యేయ నర్తింపుచుండఁగో + వారిమీదఁ
నే గవా నీయోగంబు + తేమి గావె? చాలు..... 12
లైట "తేనుగుయ్యవా + కలం" నంచు
జాన నీపుష్టియంత వా + తే నటంచు
"జీర్ణకర్మ" నయ్యయో + వడఁగ నేల? చాలు..... 13
గోదిగట్టివారికా + వాడుమంటి
నెన్నఁడేయఁ గాని నీ + నెరుటివారి
హెచ్చుచెప్పినపాపాన + నేగి నావె? చాలు..... 14
అప్పుడట్లుబాడితి + నిప్పుడిట్లు
మంచితి నటంచు వట్టియో + దంధములను
బల్కుచోకు మెఱుంగని + వారతల? చాలు..... 15

జల్లుకొనబడిన విద్రోహి కన్యాయుధాధికారులకు 22 వ తేదీన తెలిసెను. ఆ సాయుధులముననే పల్లెను కేసెలలో నొకసభ చేయబడెను. ఆదివారము స్వచ్ఛంద సైనికుల తేగడవిడ ను జేయలేదు. ఆ రాత్రి మూత్ర మచ్చుటకు ప్రయత్నము గడవిడ చేసెను. వలయునంతయంద రక్షక సైనికుల వెంటనే పోవుటచేసి వాయుకుల బట్టుకొను ఏర్పాటులు చేయబడెను. ఈయేర్పాటులకు మిగుల బాగవూతతో జేయబడెను. గతక 24 వ తేదీ నాటికి వాయుకులను, ముఖ్య సైనికులను అరెస్టు చేయుటకు ముఖ్య కార్యదర్శి గారి కధికార మొనగలదె ను. వారి ఇంక అధికారులు విద్రోహుల పట్టుకొనక పూర్వమే వివిధ విద్రోహక వైస్యములు దట్టించునగరము వ్యాపించినది. ఇందులను విద్రోహమునకు ముగించు బాగ్లత్తుగా వచ్చు కొనబడెనటకు నందియుచున్నది.

నోటి ను

ఏలూరులో ఆంధ్ర వ్యతికా శత్రుమున మంత్రి ప్రగడ మార్కండేయులుగారు ప్రతినీధిగ నియమించబడిరి. కాపున చందాదారులు, తా మియ వలసియుండు చందాల నికమిదట వారికిచ్చు చుండ ప్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

చుండుకు నూనె

వెల సీసా 1-కి 0-6-0.

ఈనూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిల గోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన నెంట్లుకలకు హానిగలుగక చక్కగ జెరుగ గలవు. అమృతాంజనము డిసో, మదరాసు.

వాతావరణ స్థితి

1916 సం॥ ఆగస్టు నెల 4 వ తేదీ.

ప్రదేశములు.	తేదీ 4 వ తేదీ, ఉదయమున అంశములు	కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత		వర్ష పాతము.	
		తేదీ 4 వ తేదీ, ఉదయమున అంశములు	తేదీ 4 వ తేదీ, ఉదయమున అంశములు	24 గంటలలో కడచిన	1 వ ఏప్రిలు నుండి 1 వ ఏప్రిలు నుండి
నోపాలపురము	29.611	87.4	80.8	...	7.19 16.84
కాశీక	29.628	87.0	77.1	...	15.67 12.47
కాశీక	29.669	86.6	76.7	0.60	19.16 12.82
పందర	29.702	87.4	78.7	...	27.9 13.18
గుంటూరు	...	89.9	77.2	0.06	19.26 13.10
నెల్లూరు	29.710	94.1	79.8	...	6.65 5.48
మద్రాసు	29.758	94.6	79.0	...	8.21 8.27
కడప	29.778	96.0	77.1	...	7.28 7.18
కాశీక	29.779	95.2	78.7	...	7.20 6.16
కొలంబూ	29.854	85.1	78.5	0.01	68.98 84.08
తిరువనంతపురము	29.857	88.2	75.4	...	20.79 84.08
కొల్లిక	29.858	85.8	74.6	0.99	67.18 69.69
కొల్లిక	29.847	84.0	75.7	0.06	78.88 79.78
మంగళూరు	29.819	85.1	76.0	0.18	60.06 86.29
కొంబాయి
హైదరాబాదు	29.704	85.8	78.2	...	25.29 12.94
అనంతపురము	...	88.2	78.1	0.08	15.49 6.66
బళ్లారి	29.708	87.5	75.1	...	13.00 6.74
కర్నూలు	69.742	88.6	74.1	...	13.85 10.21
కడప	29.786	82.0	79.6	...	14.41 9.68
తెంగునూరు	29.782	78.7	64.8	0.01	20.62 13.28
కొడకనూరు	22.731	60.4	62.0	...	23.28 19.77
ఉదకమండలము	22.966	60.5	62.0	0.13	25.93 26.31
కొయలపూరు	29.818	85.4	71.7	...	9.00 7.20
కెల్లూరు	29.761	91.7	76.0	...	17.06 12.81
నీలము	29.788	90.4	78.0	...	15.49 14.61
తిరుచనాపల్లి	29.742	94.5	77.5	...	12.69 8.01
పుదుచ్చోరు	29.785	96.0	75.9	...	15.85 9.29
మధుర	29.776	98.2	76.8	...	11.41 8.70
తిరునల్వేరి	8.31 5.86

రాజధానియందు వాయుభారము హెచ్చినది. దక్షిణము నందుకంటె నుత్తరమున మార్పు అధికము. కొలంబూ వద్దను కడమటితీరమునందు మంగళూరు వద్ద భాగమునందు మార్పు ద్విము అల్లకల్లలముగ నున్నది. రాజధానియందంతటను మధ్యమార్గము యెక్కువగ నున్నది. తూర్పుతీరమునందు మార్పు అధికతరము. మధ్యమార్గము నులబాచునందు కొంచెమెక్కువ గను, తదితర స్థలములందు కొంచెమెక్కువ కలదు. పక్షిప్రభులు వేడిమి మాయముకంటె తక్కువ. కర్ణాటకములో కొద్దిగ ముల్లులుకలవు. కడమటితీరమునను ఉత్తరభాగమునను దట్టముగ ముల్లుకలదు. ఈ ప్రాంతమునందు కొద్దిగ వర్షించినది. ఉత్తరమున వర్షముకడచుచున్నది.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను వాతావరణ కార్యదర్శి.

దక్షిణ ఇండియా వర్తక సంఘము.

నల్ విలియము మేయరుగారు దర్శించుట.

రాజకలసిధిగారి పథలో అధికశక్తులుగా నన్ను నల్ విలియమ్ మేయరుగారు నిన్న సాయంకాలము రెండుగంటలకు దక్షిణ ఇండియా వర్తకసంఘము జూడబోయిరి. సంఘాధ్యక్షులు రావుబహద్రుల పి. త్యాగరాజు చెట్టియారుగారు వారిని బహుళకరించి మేడవైకి రిసికొనిపోయిరి. ఆచట శంఘసభ్యులను, మదరాసు వ్యాపకవర్గవారులను వారి సభి నందించిరి. గొ. సూర్యనారాయణమూర్తి వారునుగారు, యాకూలు సామేలుగారు జి. పి. పటేళ్ళుగారు, చిట్టిబాబు నాయుడు బాబుగారు మొదలగువారందరచ్చటకు విచ్చేసి యుండిరి.

పి. త్యాగరాజు చెట్టియారుగారు సభాధ్యక్షులను.

సంఘాధ్యక్షులు తమయూరవ్యాసమునం దిటులజెప్పిరి:- మీరొక పర్యాయము 1914 సంవత్సరము ఏప్రిలు నెలలో విచ్చేసి మమ్ము కంటావర కలిసి. మరల నేటిదినము సామాన్యారికశక్తులుగా ఉమ్ము జూడబోచేసితిరి. మీరొకరాయాజ్యసభికులుగా జోవునపుడు మీకొకటేములాభము గలుగునని తలంచితిమి. కాని ఈయూరవ్యాసముగవచ్చి మాము త్యానామకనహరించినది. అయినను మీరంటిరా రీసయమున అట్టిసాసము నలంకరించుట మూడుదప్పదు. ఇట్టికష్టకాలము లలో మీరుచేయుకలిగినంత యుత్తమపర్యాయము మా కొనంతు చున్నాడు. కొత్తకష్టకాల పాలయ్యును మీరు మాయదల దయార్థభావమున కొంచెముగా నెక్కువజేసిక పన్నుల నన్నియు జెల్లించుటకు సంకల్పించుచున్నాడు గాని ఉత్పాదనను మాత్రము నహింస చేరకున్నాడు. సామాన్యజంతుల దాగ్ధమంతటికష్టమునోన్నటైన మేముసహింపవలసియున్నది. యుద్ధము నిమిత్తము హిందూదేశము సామాన్యజనుల కంత భవన హానియును, ఎంత బల సహాయమును చేసిందో మీరెలంగుదురు. మా రాజధానిలో నెట్టి విరాళము లాగవల దనవియు, ఎట్టి నందా లీయవలసియు మా మెట్లందుకొర్రువు గారే తెలియజేయుదురు. ఇంత హానియు చేసికట్టికిని కొంతమంది హిందూదేశ మీ సామాన్య జ్వలముద్దములో నెమియు సహాయము చేయునట్లు దలచున్నాము! దీని సత్యాసత్యమును విమర్శించుట మీరే తగినప్రాజ్ఞాను.

క్రిందటి మేనెలలో బోనలూగారు పంపిన తంతిజాగ్రహ జాబితాస్పెక్ట్రు గాను యుద్ధాధికార సభ్యసంఘము సామాన్యజాతి వాలోచించుటకై యొక సామాన్యసంఘము నెలకొల్పదరనియు యుద్ధములనవచ్చిన మాన్యులను సరిపది శ్రాత్తుహర్షుల జేయుట కిండ్లగుటలో నొక కమిటీ నేర్పరచెదరనియు, కమిటీవారి సలహా యెట్లున్నను సామాన్యము నందలి యన్ని దేశములను వాణిజ్య సౌకర్యముల ఏర్పాటుల గురించి తగిన ప్రాతినిధ్య మొనగలదుకలయు చెప్పియుండిరి.

ప్రార్థనను కాన్ఫరెన్సులో ఇండియాకు ప్రాతినిధ్య మొనగలేదు. అసమాయమున స్వరూపాలన మనుభవించు రాష్ట్రములకును, ఇండియాకును బ్రిటిషు ప్రాతినిధ్యమునా రెట్టి భేదము గల్పించికో తెలియగోరుచున్నాను. ఇటువైతము సామ్రాజ్య ఆర్థిక సహచేతములతోనైన ఇండియాకు తగినంత ప్రాతినిధ్య మొనగదుకు గాక మేము కోరుచున్నాము.

సామాన్యజనులందు హిందూదేశమున కీయవలసిన స్థానమును, స్థానిక తగినంత కాలము విచారించక తొందర తొందరగా మూయుద్యమములకు వ్యతిరేకప్రాతినిధ్యముల నెక్కడ యొనగదరేమో యని మేము భయపడుచు చున్నాము. అందు చేత తగినంత వ్యవధి ఇండియా నే యిండియా యార్థిక సేటిని తెలిసికొని యిండియాదొరతనమువారి సామ్రాజ్యార్థికసభలో తగిన సమర్థుల తెలియ జేయుటకు హిందూ జాగృతి పడెదరు గాక యని కోరుచున్నాము.

ఇండియా ప్రతినిధులు.

ప్రతినిధులై విశేషముగా మమ్ముల చేతుగోసపుడు తగిన సలహాల నొసగి అపన్నుల తప్పించి ఇండియా కెంతయును సకారము పలిపిన దొరతనమువారి మేమును మేము మరల జాలము.

ప్రతినిధుల గూర్చి మీరును హాస్తింజి ప్రభువుగారును విశేషముపట్టుదలతో పనిచేసిరి. అటులనే యిండియా ప్రజలైన నామాయముగా వేయు అధికపన్నుల తగ్గించుట యందును, హిందూదేశముయొక్క నిజమైన ఆర్థికసేటిని తెలియజేసి చెకు అభిప్రాయముల ముచ్చటయందును ఇండియా దొరతనము

వారు మిగుల జాగరూకులై యుండవలయునని మేముకోరుచున్నాము.

పిమ్మట, సభ్యులు గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీలగూర్చి కొంతకది చెప్పి పిమ్మట ఉత్పాదనల కేళమున గలిగిన యుద్ధమున, ప్రిజల కష్టమున, పత్రికల యొక్కయు, ప్రిజలయొక్కయు యనవ్యుని తెలియజేయుచు యుద్ధపుష్కలలన కేళము మిగుల బాధ నొందుచున్నది. అందు ముఖ్యముగా వర్తకులకు వ్యాపారములకు మిగుల బాధనొందిరి. ఇప్పుడు కొత్తగా కొన్ని పన్నులను అధికముజేతు బోవుచున్నారని కొత్తరదంతి కలిగినదియు, అందువలన కష్టములొ మునిగియున్న భారతీయ వర్తకు లింకను కష్టము నొందవలసివచ్చును. కావున దొరతనమునా వట్టియుపద్రోము రాకుండ జాగృతి పడెదరుగాక యని కోరుచున్నాము.

నల్ విలియమ్ మేయరుగారు యురవ్యాసము.

“ఈ ప్రదేశమున మిమ్ముల నింకొకమాత్ర ముచుటకు గాక మిత్రాసందము గలుగు చున్నది. ఈ ప్రస్తుత యుద్ధ సమయమున పన్నుల సభ్యముగా జేయవలసిన స్థితి రాగా దాని నంతయు బాగుగా నెట్టి ప్రజలందఱును దొరతనము వారి ఏర్పాటులకే ప్రతికారము చెప్పకుండుట మిగుల సం తోషకము. అధిక పన్నుల భారము వహించుటయే గాక అనేక విరాళముల మూలముగను, చందాల మూలముగను, నైసికుల మూలముగను హిందూదేశ మిప్పుట్టు బ్రిటిషు దొరతనమువారికి జేసిన సహాయ ముపమియు. వేరేను కాన్ఫరెన్సులయొ అధిక కాన్ఫరెన్సుగా నున్నది. అందు యుద్ధము ముగిసిన పతాకులు మాత్రము తప్ప తక్కిన వారికి ప్రాతినిధ్య మొనగబడలేదు. అందునుకూర్చి హిందూ దేశము విచారించబడలేదు. ఇక వైజయంత్య సామాన్య జ్వల మహా సభ లలో తక్కిన శ్వ కరి పాల సారాస్థ్యములకరనే హిందూదేశమునకు తగిన ప్రాతినిధ్య మొనగబడును గాని రాజుగారి దొరతనము వారికిని మాకును జరిగిన సహచారముల రహస్యముగా నుంపవలయును గనుక అసంగతుల జెప్పజాలము.

ప్రతినిధుల గురించి మా యభిప్రాయముంతయు మీకు బోధింతును మిగులసంతసము.

దొరతనపు సెక్యూరిటీల గురించి యిప్పుడే మార్పుల జేయుట యత్యంతగా నుండుట వలన నటుల జేయబడెనని వాక కారణముల తెలియ జేసిరి.

ఉత్పాదకగూర్చి మాట్లాడుచు, “ఉత్పాదకత్వ సభ కము జేయవలసినట్లు విచారించుట గాని దానిగూర్చి ప్రస్తుతమేమియు చేయజాలదు. ఈ పన్నులవలన వచ్చిన సామ్యుల కొంతకరకు వశిశ్వలమీద వినియోగింపలేకంతులకును, వశిశ్వలమిగుల బాధనొందుటకును మేము మిగుల విచారించు చున్నాము. కాని ఈస్థితిలో నేమియుచేయజాలము.”

సుభాషితములు.

సామాన్యజనులందరినీ చాలియిన నిర్బంధము గాకలయును:- ఎంతైతిరవ్య.

* * * * * మన యార్థిక విషయములందును నైతిక నాకా విషయములందును ఇంతయేల నకల విషయములందును వికలుత్యము మూలబీజముగ నుండవలయును:- ఎంతైతిరవ్య.

* * * * * మన సుఖసీతి మన నాకాదర్ ప్రాబల్యము మీదనే కాకను మన పరిశ్రమిక ప్రాబల్యము మీదను సముక్తి మాధారపడి యున్నది:- హ్యూజెను.

* * * * * స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యములు మనకు కలి హ్యూజెను నకును చాలియిన కీరవమును ప్రాబల్యములు:- ఎంతైతిరవ్య.

* * * * * అన్ని కార్యములలోను ముట్టమైన కార్యము. ఆత్మిక బోధన:- ఒకపండితుడు.

* * * * * మహాసంగ్రామము నాగరకత్వ విధ్వంసమునకు గలగ లేదు. ఇది ద్వివిధములైన వాగర కత్వములతో రెండు విధములై కలుతములకు గలిగిన సంరంభఫలము:- హ్యూజెను.

వైద్య విషయములు.

నిద్ర లేమి

సామాన్యముగా బ్రతి జీవజంతువులకు ఆహార మెంత యావశ్యకమో విశ్రాంతియు నంత యావశ్యకము. ఊరిక యాగానే పనిముదముక వంతుకొనట విశ్రాంతి కానేరదు ఇతిరాంగములతోబాటు మనస్సును విశ్రాంతిగలిగియుండ వలయును. మనస్సున నేయాలోచనము నుండక, నేచింతయును లేక తనకును బాహ్యలోకమునకు నేమియు సంబంధముండ నట్లు పండుకొనియుండుటయే నిజమగు విశ్రాంతినిచ్చును.

చక్కని నిద్రయే విశ్రాంతికిరహ. పలంకయు శ్రమ కడి, కీరాయానమునొంది, అంగము లన్నియు అలసి యున్నప్పుడు చక్కని నిద్రవంటి సౌఖ్య కర మగు న ని యంతే మియు లేదు. విశేషముగా పని చేయుటచే అంగములకును, అంగములందుగల కండరములకును, నరములకును, చలనము కలిగి, యా చలనములనశ్రమమును, ఒక విధముగా నొప్పియును కనబడును. అంగములతోబాటు మనస్సును తనిచేయుచుండుటచే మెదడునకును కొంతమంది కలుగును. నిద్రాకాలమునందు శరీరమునందలి బాహ్యంగములకును, మెదడునకును పని లేకుండుటచే, కండరములు, నరములు, ముఱల యధాస్థితికిరచ్చి, శరీరమున గలిగిన ఆయాసము నవనయించును. విశ్రాంతిలేక యెల్లప్పుడునొక్కరీతిగనేపని చేయుచుండు నెడల అంగములును, కండరములును, నరములును పూర్వపుస్థితికి వచ్చుటకు కాలములేక బలహీనులై యువన్య సుఖతీతమునకు భంగకరము లగును. ప్రతియంగమునందునరములు (లేక జ్ఞానమునాశ్రయము) లేకయును గలవు. పనియందు బలక రాణువులు, అను సూక్ష్మకణములు పుట్టుచుండును. అంగములు పనిచేయునప్పుడు పయోగింపబడు శక్తి యంతయు ఈ కణముల వలననే కలుగుచున్నది. ఈ కణములే శక్తిరూపమున అంగములచేత పనిచేయించును. ఇవి చాల మెల్లగా నుత్పత్తియగుచుండుటచే యందు గలిగినవి వ్యయమునంత క్షిప్రుముగా కొత్తవి యుత్పత్తి కాజాలవు. నిద్రాకాలమున నరములకు పనియశ్యముగనుండుటచే యందుండిన యణువులకు కొత్త యణువులు చేర్చబడి, శరీరమునకు మారకశక్తి కలుగును. నిద్రాకాలమునకు యందున్న శక్తియెట్టిదో, నిద్రానంతర మిచ్చు శక్తియెట్టిదో మనకు స్వాభావికములన జెలియును నద్యిగలని యురయోగములు చెప్పబడినవి. మొదటిది అలసిన అంగములకు విశ్రాంతినిచ్చి వానిని యధాస్థితికి తెచ్చుట. రెండవది బలకరాణువులకు కాలసీసంత గర్వరసించి వృద్ధి నొందించుట.

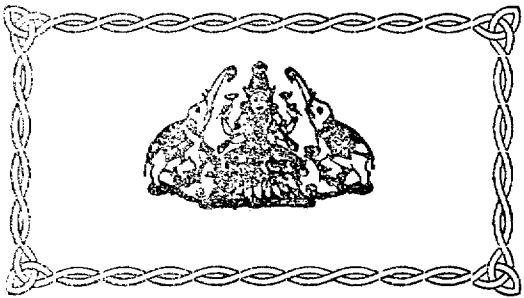
నిద్రలేమియు నొకకోగవని చెప్పబడినది. నిద్రలేమి యనునది యొకకోగ మని చెప్పకపోయినను అది చేసు లేని కొత్తకోగములకు కారణమని చెప్పరచ్చును. నిద్రలేమిండుట కనేక కారణములు గలవు.

మనోవ్యాధిలము మొదటి కారణము. మనోవ్యాధుల మన్న వాడు ఆ వ్యాధులమునకు కారణమైన చింతిని మనస్సు నండి తొలగించుకొనజాలక, దానినే ఎల్లప్పుడును చింతించుచు వ్యసనము నొందుచు, నున్ను రచుచు, పొరలుచు పిచ్చి వారికలె నుండురు. కలలకలయ శ్రమకడి రాత్రి నిద్రలే, యూరిక పొరలుచు కండుకొనినను, అట్టివాటికై శ్రాంతిలేదు. అప్పుడంగముల తోచాటు, మనస్సునకును విశ్రాంతి గీయు కలయును. వ్యాధుల కారణమును మనస్సునండి పొడవల దిద్దుచున్నట్లు శ్రాంతి కలుగజేయు. వారికి నుండులేక పోయినను ఒక ఉపాయముకలన విశ్రాంతి కలుగక జేయవచ్చును. వారికి మంచినూనెతో తలయంటి, ఉష్ణద్రవమున స్నానముచేయించి, భూమిపేసి, వారికేరనియో చేయకుండ చలని గాలివీయు నొక గదియందు పండుకొనజెట్టి, వారి కష్టముల పుస్తకము గాని పటము గాని చూపించి, దృష్టియంతయు దానియందే యుండునట్లు చేసినయెడల శ్రమకాలములో చక్కని నిద్రపట్టును. దీనిలోచనమునవల మెదడునందు గలిగిన వ్యయములను పోయి, ఉష్ణద్రవ మహాత్వ్యములవలన చక్కని స్నానమువలనను, స్వేదరంధ్రములు తమదని తాము నిరాటకముగాక జేయుచు, ఎంతవ్యాధుల యున్నను కొంత కాలముకలకు దానిని మనస్సునండి తొలగించి శరీరమునకు విశ్రాంతినిచ్చును.

(నశేషము)

విషయసూచికము.

కావ్యము, శాస్త్ర విద్యార్థి వధ	2
స్థానిక వార్తలు, వ్యవసాయము	3
విద్యాసంస్థలు	4
దేశీయ విదేశీయ వార్తల సంఘము	5
ప్రధాన వార్తలు	
నేటిది నము	6
జాతీయ కమిటీ	7
విదేశీ వార్తలు	8-9
జాతీయ కమిటీ	10
విదేశీ వార్తలు	11-12

ఆంధ్రపత్రిక

1916 వ సం॥ ఆగస్టునెల 4-వ తేది

శుక్రవారము.

నేటిది నము

నేడు ఆగస్టు నాలవతేది. రెండు సంవత్సరముల క్రిందట నేటి మహాసంగ్రామము ప్రకటితమయిన దినము. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము స్వల్పరాష్ట్రముల చాళిత్యమునకయి కత్తి దూసిన ముఖార్త మీవాటిగర్భమున నిమిదినది. భవిష్యత్తును చూచు యొక్క వరిణామ ప్రవాహమును కట్టించు కేర్పడిన నిమేష మీదిన కాలమున లీనమైంది. అట్టి ఈదినము లోకచరిత్రమున చిరస్మరణీయము. ఎంతకాలము గతించినను ఎన్నెన్నో సంవత్సరములు పుట్టి యంతరించినను ఎందరు మానవులు జన్మించి మరణించినను ఎన్ని రాజ్యములు విజృంభించి కృశించినను బహుశః యుగములు పొడవూపి యడగి పోయినను ఈదినము యొక్క స్మరణ మాత్రము నశించజాలదు. రామరావణయుద్ధము జరిగినది. కౌరవ పాండవుల సంగరము నడచినది. పాండిక యుద్ధములు పరిగినవి. గోమక కాశ్యప యుద్ధములు నడచినవి. నెరొలియరు యుద్ధములు ప్రకటించినవి. కాని ఇవి యెవ్వియు నేటి మైదోవా మహా సంగ్రామమునకు సరిపోవు. లంకాపీఠము బురదల కెనరాదు. కురుక్షేత్రము వర్షము నకు చాలదు. ధర్మాపాలి లూసున కీడుగాదు. హాని, హాని సేనాముఖము నేటి సేనాముఖమున చిందు ప్రాయము. నెరొలియరు మరాళ కెయిజరు మరాళ యొరు శతాంశము గాదు. పదునెనిమిదవ శతాబ్దపు కవీంద్రములు నేడు వంటకట్టియలకు బనికీరావు. నేటిది నము యుద్ధప్రసానము పో మైళ్లు వరుస దీరియున్నది. సైనికులు కదిలక్షలచే లెక్కపెట్టబడుచున్నారు. మందుగుండ్లు నూర్లకొలది బావులచే నిర్ణయమగుచున్నది. ధనవ్యయము కోట్లకొలది గడిచిపయించుచున్నది. యుద్ధచిత్రములకా మితిలేదు. ఉపకరణములూ అనంతములు. ఉపాయ

ములూ విభ్రమ జనకములు. ఆకాశ విమానములు, అగ్ని గోళములు, మారక భూసుములు, వ్యాపార సముదాంతగ్రాములు ఇవి యెల్లయు యుద్ధ చరిత్రమున నవిన శకమును కలుగ జేసిరి. ఇట్టి నవిన శకము నారంభించిన ఆగస్టు నాలవతేది ప్రభావమే ప్రభావము. దాని శక్తియే శక్తి. ఆ ప్రభావము ఈ శక్తి రేటిని ముందునకు నుత్తమోపయోగమునకు కొని తెచ్చుట మానవుల కర్తవ్యము. ధర్మచూర్ణముల వినియోగపడునట్లు నర్పుల అతని భారము. అట్టి కర్తవ్యమును గ్రహించి ఇట్టి భారమును వహించి జర్మను నిరంకుశ సైనికత్వమును ఉడుపుటగాను ఆంగ్లభూమి పరిశ్రమచేయుచున్నది. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యములయొక్క తోడుగుచున్నది. తామసంబధమగుణము. రాజరింబు నుత్తముగాదు. సాత్త్వికంబై సర్వసాధకంబు. ఇది మనతత్త్వము. దీని కనుగుణంబుననే నేటి యాంగ్లభూమి యాదర్శము. కావుననే సర్వ హైందవులును సుస్థిరముగా ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునకు భక్తి నేముచున్నారు. తమకు పూర్వము జరిగిన యన్యాయములు మరచినారు. నేడుగల కష్టములను గణించలేదు. ముందునకు పాలకులు మేలు చేయుదురో చేయరో యని శంకింప లేదు. స్వాతంత్ర్య మిత్తు మనతేదని నెరుదీచు లేదు. నిరోధక శాసనములున్న వేయని కినుక బూనలేదు. కడచిన యపరాధముల కడువంగ బెట్టి వర్తమానలోపంబులవశముగా కుండ భవిష్య దాశల భక్తితో నుడిచి హైందవు లెల్లను నేకమనస్కులై సామ్రాజ్య రక్షణకు సంసిద్ధులైరి. ఇట్లా యాంగ్లసేను ఈ హైందవసేను సర్వవిధముల సఖ్యమున బెట్టిన ఈ మహాసంగ్రామ దివసంబును సంగ్రామ దివసమే యని భయమున జూడవలసి యున్నను సామ్రాజ్య సఖ్య దివసమే యని సంతసంబునను జూడవలసి యున్నది. భయావహా స్వరూప మీ దివసమునకు త్వరలో పాయు నూచన లుండుట ఈ రెండవ జయంతి యొక్క విశేషగుణము. యుద్ధ మారంభమైన యప్పుడే ఇది శ్రీఘముగ ముగియ దని ఆ కించిన ప్రభువే తెలియజేసెను. మూడేండ్లుపట్టునని మొదలనే చెప్పె. ఆతని వాక్య మవృతము కాలేదు. రెండేండ్లు గడచి నప్పటికి యుద్ధమురీతి మారినది. మొదటి జయంతినాడు మన వారు జయమొది మాట నిల్పుదురా ఎరుటి వారొక దెబ్బ ఏయజూచెదరా యను సనుమాన ముడిపడి. నేటి దినము ఆ యనుమానమునకు పండే లేదు. మిత్ర మండలి యపస్కందము మిక్కుటమై ప్రబలినది. అపస్కందంబున మొదటివిజయము అర్థభాగము సమకూరినది. యుద్ధ ప్రకృతిని బట్టి సత్వరసమరము సాధ్యము కాకున్నను జైత్రయాత్ర మాత్రము ఈ పర్యాయము ప్రారంభమయినది మొదలు తిరిగి చూడక తరలిపోవు చున్నది. ఈ పరిస్థితి యందు రెండవజయంతి జరుగ మూడవజయంతి నాటికి మిత్రమండలి విజయము శత్రుమండలి పరాజయము సిద్ధము లనుట సామాన్యముగా చెప్పదగిన మాట. నేటిదినము ఈ మిత్రమండలికిం జేరిన ఆంగ్ల, పరాసు, ధర్మ్యా, సామ్రాజ్యములలో మిన్నంటి చెలగుండు ప్రార్థనాపరంపర లీఫలంబుం ద్వారా లో గలిగించు గాక!

హైందవులు—ప్రభుత్వసేవ.

మన యాంధ్రప్రముఖులలో నొక్క రగు చిరావూరి యజ్ఞేశ్వర చింతామణిగారు సంయుక్త పరగణాల శాసన నిర్మాణ సభలో సభ్యులై యొకను నెంకో కాలము కాలేదు. కాలు పెట్టుట తోడనే చక్కని ప్రశ్నలు వైచి హైందవభూమి యొక్క దృష్టుల నన్నిటిని హైందవుల స్థితిగతుల యెడలకు మరల్చినారు ప్రభుత్వసేవలో హైందవుల కౌతవరకు ననగ్రహ ప్రవేశము కలదో బయలుపెట్ట యుత్సించినారు. ఆపరగణాలో భవాలియను స్థలమొకటి కలదు. అచ్చట అరిపున సిద్ధముచేయు కర్మాగార మొకటి మున్నది. దానికి కార్యనిర్వాహకుడు పాశ్చాత్యు డొక్క డేర్పడియున్నాడు. ఇతని నేర్పరచుటకు ముందు హైందవుడు దొరకునాగుని విచారించితిరా? అట్లుదొరకుట దుర్లభమగు నెడల హైందవు నొకని శిక్షణార్థము కంపి సిద్ధము చేయించి ఏల నియమింపరాను? అను ప్రశ్నలను చింతామణిగారు రడిగిరి. అందులకు ప్రత్యుత్తరము చిత్ర మయినదే వెలువడినది. హైందవుని ఆ పదవికి సంపాదించుటకు ఆ స్థానిక ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించనే లేదు. ఏల యందురా? ప్రభుత్వమువారు విచారించక యే హైందవుడు దొరకడని తీర్మానించి వేసిరి. ఆపనికి పాశ్చాత్యులకు గల సాంకేతిక జ్ఞానమే కావలయునట! వారికి గల యనుభవమే యవసరముట! కాబట్టి హైందవుడు దొరకుట ఎట్లు? హైందవుల నా పదవికి శిక్షితుల నొనర్చుటకును లెప్పి నెంట్లు గవర్నరుగారు తలపెట్టలేదట. సాంకేతిక విజ్ఞానము సంపాదించ సాధ్యముట గాని అనుభవము సంపాదించరాని దట! ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమలను ఆరంభించి త్వరలో వ్యాపారస్థులకు వానిని మూచ్చివేయవలసి యున్నారు! అందు వలన వ్యయప్రయాసల కోర్చి హైందవుని సిద్ధము చేయుట అనగత్యముట! ఒకవేళ అట్లు చేసినను అతనికి తరువాత పనిచూపుట దుర్భరముట! ఈ వాదముయొక్క బలాబలములు తేటపడుచునే యున్నవి. వ్యాపారస్థులు ఈ కర్మాగారమును వశము చేసికొనిన పిదపను వారు పాశ్చాత్యునే పెట్టుకొని తీరవలయుననియే గదా లెప్పి నెంట్లు గవర్నరుగారి యభిపాయము. హైందవ వ్యాపారస్థులకు రావలసిన లాభమును తా నెక్కడే తగిన వాడని గిరాకీచేరి పాశ్చాత్య వ్యవసాహకుడు నిలుపున దిగ మింగిపోడా! అట్టి పరిస్థితిలో వ్యాపారస్థులు కర్మాగారమును నడుప నేతెందురా? సహాయముచేసినను హైందవు లుపయోగించుకొన జాల రని తరువాత దెప్పి పొడిచిన నెవరికి సంతోషము. శ్రమయో, వ్యయయో హైందవులను పరిశ్రమల నిర్వాహకులుగా సిద్ధముచేయుట ప్రభుత్వమువారి ధర్మము కాదా! హైందవభూమియంతటి లాభమును దలంచి ఈధర్మమునకు సంయుక్త పరగణాల ప్రభుత్వమువారిని చింతామణి గారు ఒప్పించురు గాక యని కోరుచున్నాము. ఇంకొక సందర్భమును గురించి చింతామణి గారు వైచిన ప్రశ్నలును హైందవులకు జరుగు నన్యాయమును విశదపరచినవి. సంయుక్తపరగణాల అటవీశాఖలో సామ్రాజ్యోద్యోగములు క్రొత్తగా పది కల్పింపబడినవి. రాష్ట్రీయోద్యోగములు 18 కల్పింపబడినవి. సామ్రాజ్యోద్యోగములలో హైందవు లెందరున్నారు? ఆయుద్యోగుల ఉత్తమభృతి యెంత? అధమభృతి యెంత? రాష్ట్రీయోద్యోగములలోను ఉత్తమభృతి యెంత? అధమభృతి యెంత? అటవీశాఖ యంతటను సంవత్సరమునకు భృతి

వ్యయములో యూరోపియనులకు చెరువ దెంత? ఆంగ్లో హైందవులకు చేరువ దెంత? రు 200 లకు వైబడి జీతము ననుభవించు హైందవులకు చేరువ దెంత? అనువత్సలను చింతామణి గారవీగిరి ప్రత్యుత్తరము గమనింపదగియున్నది సామాజ్యోద్యోగములలో ఏడింటికి అధికారులు నియమితులయినారు. అందులో ఒక్కడైనను హైందవుడు లేడు. ఆ యధికారులలో జీతములు రు 380 లు మొదలు రు 1250 ల వరకును గలవు. రాష్ట్రీయోద్యోగములలో రు 250 లు మొదలు రు 850 ల వరకును జీతములు కలవు. 1915-16 లో అలహాపాలక శాఖలోని జీతము లీ క్రింది రీతిని ననుభవించబడినవి.

కాయ మద్యోగములు	
(1) అయిరోపియనులు	రు 2,12,775
(2) ఆంగ్లో హైందవులు	" 28,835
(3) హైందవులు	" 64,197
తాత్కాలికోద్యోగములు	
(1) అయిరోపియనులు	రు 18,000
(2) ఆంగ్లో హైందవులు	" 11,825
(3) హైందవులు	0

మొత్తము మీద రు 3,30,632 లు వ్యయము కాగా నిందులో రు 64,197 లు స్వదేశీ ప్రత్యుత్తరములకు చెరినవి. అనగా రాష్ట్రీయలోని ప్రభుత్వ శాఖలో నగు కర్షణమును విదవ భాగమునకంటె తక్కువగానే హైందవులకు చేరినది. ఈ మాత్రము మనకు ప్రభుత్వ సేవలోనికి ప్రవేశ మిచ్చినందులకు మనము కృతజ్ఞులమై యుండవలసినదే కదా! ఉదారాశయము మే మనిచెప్పకొను ప్రభుత్వాధికారులును హైందవ భూమిలోని అధికార వర్గము వలె హైందవభూమికి మేలుచేసే ప్రభుత్వము లేదని అహరహమును పొగడటకు విసుకునదని ఆంగ్ల యాజమాన్య ప్రతికలును సీయంకెను గమనించి మనస్సాక్షికి ప్రత్యుత్తరము చెప్పకొందురా? వారి కెక్కడి మనస్సాక్షి యందురేని మన ప్రభుత్వము వారైనను నేమిగాకున్న యుద్ధానంతరమైనను సంగతు లాలోచించి హైందవుల హక్కు లీరిగిని నుల్లంఘింపబడకుండునట్లుగా నిరంకుశాధికారులకు సంకుశమును నిర్మింతురా? ఆ యంకుశము మరి ఏమి కలదు. నిజంబగు స్వపరిపాలనంబును ప్రసాదించుటే గదా!

మరల రైల్వే కష్టములు

ఇటీవల కలకత్తాలో చేరిన రైల్వే సమావేశమున దక్షిణ ఇండియా ప్రశంసయే కా లేదని సూచనవరు లెగుగుదురు. సమావేశమునాన అన్ని పరిస్థితులును జక్కగా నున్నవి సంతృప్తి కడుట కృత్రముసంతృప్తి యని మే మానాడు సూచించుటయు మా చదువులు స్మరింపగలను. మన రాజధానిలో దినదినమును మొగ్రలు పొడమాపుచునే యున్నది. ఏ.వి. గమనించువారే కానము. నేటి దినమును మా కొరి తంత్రీవార్త రాజమహేంద్రవరమునుండి వచ్చియున్నది. దాని సిక్రింద పొందు పరచుచున్నాము.

చేగనులు సరఫరా యగుట లేదు. 2000 మూటలు ప్రారంభమైన 3000 మూటలు కాయధాన్యములు మాడుమానముగా పడియున్నవి. ఇది యంతయు సూడూరుమీదుగా బోతగిన సరకు. ఎన్ని కార్యాయములో విభావనము లంపుకొని గాము. ఎన్ని పర్యాయములో మరలమరల హెచ్చరికలు సూడ పంపిగాడు. ఏమియు ఫలపాలేదు. కడదిన వడనైనదియుగా సరకు తీసికొనుటయే రైల్వేవారు మానివేసి గారు. మిక్కిలి నష్టము కలుగుచున్నది. క్రొత్త పప్పులు రావారంభించినవి. ధర తగ్గుచున్నది. విశాళము వైబడను భయము కలుగుచున్నది.

వ్యాపారస్థు లింతింకెను బలవత్తరముగా మొగ్ర పెట్టుకొనుట వీలగునా? ఇచ్చటి వ్యాపార మే మహా వ్యాపారము గాదు. పక్క వస్తువులను సిద్ధముచేయు నదృష్టము గాని వానిని ఎగుమతి చేయు భాగ్యము కాని మాకు పట్టలేదు. అపకృష్ట వస్తువుల వ్యాపారమున నైనను తగిన లాభము రాతగినప్పుడు రైల్వేల సాయ ముగిహోవుట హైందవభూమి చిత్రములలో చిత్రము. రైల్వే వారి కిది దోమకాటుగా నైన కన్పించదు. రైల్వే వారి లక్ష్యము చేయుట యనిన పూజారి యలక్ష్యము చేయుటలో సమానము. పూజారి వరకు చ్చిన గదా జేవుడు వరమిచ్చుట. రైల్వేవారు కదల వలచుకొనినప్పుడు గదా ప్రభుత్వాధికారులు జోక్యము పుచ్చుకొన జూచుట! ఇది యెంత కష్టపరిస్థితి. మొన్నటిదినము సర్ జాజ్జి బార్నేసు గారే కలకత్తా సమావేశము వారి తీర్మానముల యెడల ననుమానమును సూచించిరే. అంతయు తృప్తికరముగా జరుగునని సుఖముండుటకు రాదనిగదా చెప్పిరి. కలకత్తాపములు వీరికి చక్కగా తెలియుననుట స్పష్టము. తెలిసియు రైల్వేలవారిని సంతోష మార్గమునకు దీసికొని రా బ్రయత్నింప కుండుట యేటి న్యాయము? ఉదాహరణ సర్ విల్లియము మేయరు సర్ జాజ్జి బార్నేసులవంటి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకులు గట్టిగా పూని సంగతులు విచారించువరకు వ్యాపారస్థుల కష్టములు తీరునట్లు లేదు. స్థానిక ప్రభుత్వాధికారులలో ఆ మాత్రము వారు లేరా? మొగ్ర పెట్టుకొని పెట్టుకొని వారి దగ్గుకు చేరుదనుక రైల్వే యధికారులు వినక యుండుట యేమి విచేకము. రాజమహేంద్రవరము మొగ్రను స్థానిక రైల్వే యధికారు లేల గమనించి తగిన ప్రతీకార మొనర్పరాదు తమకు నాధ్యము కానియెడల ఈ విషయమున తాము చేయునది లేదని యేల ప్రత్యుత్తర మీయరాదు. ఎన్నో రీతిని రైల్వేల మీది యంతృప్తి పెరుగుచు పోవలయునో గదా!

ఇండియా ప్రభుత్వ (సంస్కరణ) కానము

భజలు ప్రభుత్వము వారివై వ్యాపారములు తెచ్చుటకు గల స్వాతంత్ర్యమునకు సంబంధించి చేప్పిడి యుండిన నిబంధనలు ఇండియా ప్రభుత్వ (సంస్కరణ) కానము నుండి తొలగిదిగారట! హైందవులు పాశ్చాత్యులు ఎల్లవరు కలిసి జరిపిన యాంధోళం ఫలకంతమైనది ఇందుకు సంతోషపడవలసి నది. కాని ఆ కానమున సభ్యంతర పెట్టుటకు వర్తమైన నిబంధన అది యొక్కటియే గాదు. ఇంకను నెల్లయో విశాదాంశములు గలవు. వానిని మేము మామూలు విరండి చూపియున్నాము. చర్చితి చర్చణముగా మరల వాగ్చు బులీడు అంతటి వివాదా న్నవమైన కానము నిర్వహ చేయుటయే తప్ప కాంతిప్పర ప్రభుత్వ సభ్యులు అంగీకరింపదులు కాదు. ఒక్క వరణ నోట్లగిది మాత్రమే కానమునంతయు హైందవుల గత్తి గట్ట వచ్చునని వాంఛివాగ్చు పడుచుండుట విశేషము. హైందవులు స్వల్పసంతోషము. పదిదెబ్బలు కొట్టుదురు తెదండి అంతగానోక దెబ్బ చావు దెబ్బ వేయుచుండు పట్టుబట్టి వారి యాంధోళంకు లోబడి నట్లుగా ఆదెబ్బకు మాత్రము మామూలయివల తక్కినతొమ్మిదిదెబ్బలును సరళముగా తిరి యూర నుండునని వాన తలంపుచున్నట్లుపించు చున్నది. చావు దెబ్బలు తప్పించుకొనుట నుండికాని బలమును ప్రుంగవేయు నితరచాతులకు తలయెగుటమాత్రము మావదు. కాబట్టి ఎంతవరకు నాధ్యమో అంతవరకు నెర్పి యొక్కదెబ్బయైన పడవలకునట్లు కాచి కొనుట యవసరము. అందువలన నీకానము దినయమున హైందవులు ఆంధోళన వాపివేసెననుట వ్యాపాయము గాదు. ప్రజా ప్రతినిధి సభలోకి ఆ కానము వచ్చినప్పుడైన నది తోగివేయు నట్లుంగ్లభూమిని కొరుకు కత్తిర్యము. తగింపని జరుగునగాకయని కోరుచున్నాము.

దక్షిణ ఇండియా వర్తకసంఘము - సర్ విల్లియము మేయరుగారు.

యన ఇండియా ఆర్థికసభ్యుడు సర్ విల్లియము మేయరు గారు ఈ సభ్యులను దక్షిణ ఇండియా వర్తకసంఘము వారికి దర్శన మిచ్చిరి. ఆంధ్రవర్తకుల సంఘాధ్యక్షులు గావు బహుమాన త్యాగ గాయ శ్రేష్ఠి గారు ముచ్చటయగు మాటలతో సర్ విల్లియముగారికి స్వాగతమిచ్చిరి. స్వాగతోపవాదమున శ్రేష్ఠి గారు ముఖ్యరమస్యల నేకములను ప్రస్తావించిరి. వ్యాపార ఆర్థికసమావేశము, మన భవిష్య ద్ధావనం; ఉత్పాదకత్వం; ప్రతిరస్త్రులు; యాదీ లోజేత్రులంకము, గర్బి మంబు పత్రిముల కలయిక, గోధుమ లాభముల నినిశ్చయము, నిరోధకానములు మున్నగు సంగతులను గురించి ప్రసంగించిరి. మేము అప్పుడు నిర్వహింపబడుచున్న ఇంకను వార్తలు రియ్యచునే యున్నది. సర్ విల్లియము మేయరుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచునే యున్నారు. వాత్రుల నాత్మవిశ్వాస కెడటికి నిలువ వలసియున్నాయి.

ప్రజలు - పెంట్లండు ప్రభువుగారు

నిన్నటి దినము కానక నిర్వాహసభలో వర్తకసంఘము పెంట్లండు ప్రభువుగారు ఈ రాజధాని ప్రజలీలమును గురించి మిక్కిలి చక్క గాముచ్చటించిరి. మన ప్రజలకు సంభవించు అన్యాయములను కలుపించి నది! ముద్దపట్టినికే అరసకమై వ్యాపార బహుధులను సంతోషముతో భంధించట! కారణము లిట్టివని తెలిసికొని పాక్షికముగా కలిగిన వ్యాపార నష్టమును ఉపయోగ కర వ్యయముల సంతోచమును కలిపి సాయపూరితము సాదర భావముతోను న హింపినదట! ఇంతేకాక జైవ్యాము సావ్యాములును చూపవలసిన సందర్భములలో చక్కగా చూపినదట! ఇంతకంటెపెక్కు ప్రభుత్వమునదేయవలయునని మేమివలయు. ఇట్టి ప్రజయెడల విశ్వాసముంచి ఆచరణము ప్రవర్తించుట పెంట్లండు ప్రభువుగారి కంటి పురువులని.

ఇటీవలి తంత్రీవాదులు.

సార్వోత్ (రైల్వేయ) ఆగ్రహురి - "వ్యాపారములందు" నుబ్బరైన బయలుదేరవచ్చున వాడెలంబులు వారిలోనికి బోయి ఆమెకా విప్లవమును వ్యాప్తించిరి. "కొని గ" నాక కెల్లెను ఇచ్చెను అభావము వ్యాపార తీరికారి కోవుమని చెప్పెను.

లండన్, ఆగ్రహురి - ఆంగ్ల గురజున బ్రిటిషు సైన్యము తెలంగాణ లావెటిల్ నుత్తరము చూతకపులు వాకరిమినిగిరి. డెల్విల్లి ఆవలియెత్తు శత్రువుల ప్రయత్నములన్నియు భగ్నములైనవి. తెలంగాణ లావెటిల్ వద్ద బాంబుల ముద్రావలననే బ్రిటిషువారు సూతకపులును జయించిరి. రాత్రిపూట వాజుగు శత్రుపటాలమును డెల్విల్లి ఆవలి ముట్టించెను.

బ్రిటిషువారు వారి వర్తకసభ రాత్రికి తిరిగివేసిరి. వారికి వివరీతయగు నష్టము కలిగింది.

యన భీరంగిరళయ సోదరీయను బ్రిష్ట్యులను నిరంకు బలియచుగు శత్రుప్రామున శత్రువుననై చురపిరి. తమ కటాలము మైదానమునుండ వారిచోవు యిదగ వాకరై భీరంగులు కార్చిరి.

సోమరంగమున ఇతర స్థానములందు భీరంగి ముద్రము ఆటిగిరి. తమ శత్రువిరూపములు నేలకూల్చబడినవి. వారిలో ఒకటి కొత్త రీతిగా చేయబడింది. భీరంగుల ఆగ్నికలన రి బ్రిటిషు విరూపములు క్రింద పడినవి.

కూడూరుగమున సోమనదివై విరూపములు నోరుగా పనిచేసి 4 జర్మను విరూపములకు నేలకూల్చిరి. వారి శత్రు విరూపములకు వాగుగా దెబ్బలతిరిగి అది వర్షులకు పుట్టల పుట్ట బడెను.

లండన్, ఆగ్రహురి - జర్మనులు కానగూములు వాడెల్లండు మున్నగు స్థానములలో జరిపి మాత్తల నన్నిటిని మిత్రియందలిచాని ప్రత్యేకముగ గమనించిరి. అవివార్తలు సంఘమునకు తోడు. ఆవివాద విచారకు సంఘమును గూడ హేళులో నేర్పరుడనై పరిరి. ఆపరాధుల ద్దనా తెల్లదెబ్బ ఆపరాధములను బట్టి అందరినీ కిడించు నిధికార మావ్యాము స్థానమున నుండవలెననిరి.

మాత్తెలూరు సేనాని.

వామిండ్లను, ఆగ్రహురి - "కాకా" ఆమె కానండి 8 మైళ్లు పరిమితిని దాటి పోయినది.

విరోధా మహా సంగ్రామము

రెండు సంవత్సరముల నాకా యుద్ధము—బాల్కరుగారి ప్రకటనము

జర్జను విమోచముల దాడి—మిక్కిలి స్వల్ప నష్టము.

80 బాంబులు లెక్కకు వచ్చుట—రోగరు కేస్టెంటు మరిదీయుట.

ఆస్త్రియా జర్జనీ సేనానాయకులను మార్చుట.

[రైటు రు ఏ జె స్పీ.]

ఇంగ్లాండు

శత్రువిమానముల దాడి

లండను, ఆగష్టు 3:—నిన్న రాత్రి 1-30 గంటల కిట్లు ప్రకటించబడినది. ఈ ఆర్థరాత్రి కొన్ని శత్రువిమానములు మాన తూర్పుతీరమును దాటివచ్చినవి. శత్రువిమానము లింకను వచ్చి చున్నందున వానియందొక మిలీటరీ అవును తెలియలేదు. అనేక స్థలములందు బాంబులు పడినవి.

ఇంకొక తిరితివార్త

లండను, ఆగష్టు 3:—నిన్న రాత్రి 3-20 గంటలకు మాత్రం నిట్లు ప్రకటించబడింది. ఆ రేకు విమానములు వచ్చి, ఆస్ట్రియా దిక్కు, తూర్పుజిల్లాలయందు అనేక బాంబులు పడినవి. నిశ్చితమైన వృత్తాంత మింకను తెలియరాలేదు. చెప్పదగిన నష్ట మేమియు ౫౦౦ గలదని తెలియుచున్నది. మానవిమానభిరంగులు బాగుగా పనిచేసి, ఆదములు ఒక్కవిమానమునైనను పడగొట్టి యుండునని తెలుపబడినది.

ఈ ఉదయమున కలిగిన నష్టము.

లండను, ఆగష్టు 3:—ఈ ఉదయమున జరిగిన శత్రు విమానముల దాడివలన నష్ట ముత్పల్లముగా నున్నది. లోమ్మిడి గుట్టముల చుట్టినవి మూడుగుట్టలకు గానుండు కలిగినవి. ఈవిమానముల దాడులకు యుద్ధ విషయమునకు గల సంబంధ ముగోచరించుటలేదు. ఆరింటికి తక్కువ గాకన్న విమానములు 1-30 గంటలలో నాల్ఫోన్, సహోన్, ఎస్సెస్సెట్లవలె బాంబులు పడినవి. ఒక జిల్లాయందు ఒక భాగమున లెక్క ఇంకెక్కడను జంబాపూర్వము నిశ్చయించుకొనలేక పనిచేసెను. బాంబులు సాధారణముగా సముద్రతీరమునకును, సముద్రము లోను పడినవి. ఒకవిమానము కెంటుజిల్లా సముద్రతీరమునకు పోవుచుండగా మా ఫిరంగులు పిక్చరెండు దెబ్బలుకొట్టెనని తెలియుచున్నది. ఇంతకంటె 30 బాంబులు పడినవని తెలియు చున్నది.

జర్జను II

ఆగష్టు 3వ తేదీ, ఆగష్టు 3:—ఈ జర్జను వెల్లెటిని ప్రకటించుట బరిగి పోవుచుండెను. ఇంజనులు సుగా పనిచేయుటలేదు. తీరుగా కావలివారు దానివై మరలగుండ్లను వదలెరి. ఆ దెబ్బకొని అది మరింతవారి ప్రశ్నమునకు పోయినది.

మూడుజర్జనులదాడి.

లండను, ఆగష్టు 3:—3 జర్జనులు బ్రిటిషు కేరము నందలి తూర్పుజిల్లాలవై, వచ్చి ఆచట కొన్నిగంటల సేపుండెను. ఆవిమానములు బాంబులు పడలెను. విమానవిధ్వంస పరచుకొని వెళుకొనిన బడినవి.

విమానములదాడి 80 బాంబులు.

లండను, ఆగష్టు 3:—నేడు మానమున జరిగిన జర్జను దాడివలన నష్టము చాల తక్కువగా కలిగినది. ఆ గుర్రములు చుట్టినవి గుర్రములకు దెబ్బలుకొనలేదు. ఈదాడిలో యుద్ధ సంబంధ మేమియును కనబడదు. అది వదలిక బాంబులతో చా-భాగము సముద్రమునకు కొన్ని సముద్రప్రాంతమునకు పడినవి. ఇంతవరకు 80 బాంబులు లెక్కకు వచ్చినవి.

నాకాయుద్ధ విమోచము.

లండను, ఆగష్టు 3:—రెండు సంవత్సరములనుండి యున్న నాకాయుద్ధ పక్షములకు విమోచమును బాల్కరుగారు ఇట్లు చెప్పిరి. జర్జను నాకాయుద్ధము బరిగి: కాలమునుండి జర్జను నాకాయుద్ధముకు బలపడినది. బ్రిటిషువారి కుత్సాహమును మానకు చాల అవకాశమును గలిగినది. జర్జనుల సుబ్బలైన యుద్ధము నిరుపయోగమునకును జర్జనులకు బ్రిటిషువారివై గలిగిన ప్రోత్సాహము కారణము. ఇదియే అస్థాయమును తెచ్చెక ప్రయోగ పాత్రకు కారణము.

హిందూ దేశ పరిపాలనా శాసనము

లండను, ఆగష్టు 2:— లండను వాణిజ్యసభయందు యున్న మెక్లీగుగారు చెప్పిన విషయముల ప్రకారము బాయంటు కమిటీవారు చేసిన శిఫార్సుల నందఱు నామోదించగాహిందూ దేశ పరిపాలనా శాసనమునుండి 2 వ క్లాజు తీసివేయబడినది. ఈబిల్లు తీర్మానించబడినది లగానుకు ఇంకేమైన ఆక్షేపణలున్నయెడల అవియన్నియు యుద్ధానంతరమునే యోచించబడును. హిందూదేశశాఖి ప్రాంతమున పొంది గాని యెట్టి చర్యయును తీసికొనబడదని నమ్మకము.

లండను, ఆగష్టు 2:— ఈ శాసనములోని సవరణకు గూర్చి పార్లమెంటు ప్రభుత్వ సభలో అయిలింగ్సు ప్రభుత్వ గారు నడిపిరి. ఇండియానుంత్రిగారి వైది దావాచేయు స్వాతంత్ర్యమున రద్దు వరుచుటకు గూర్చిన భాగము లొలగింపబడినది.

క రాచియొద్ద వడదెబ్బతగిలిన సైనికులు.

లండను, ఆగష్టు 1:—క రాచియొద్ద సైనికులకు వడదెబ్బ తగిలిన విషయమునుగూర్చి తామును హిందూదేశ ప్రభుత్వము వారిలో నేకీభవించుచున్నామనియు, ఇందు గలిగిన మరణములను యుద్ధరంగమున గలిగిన మరణములవలె భావించి కుటుంబములకు దెన్ననులు ముచ్చననది ఈ ఉదయము నని తాము హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసిరి మరియు కాముల సభలో చేంబర్లెక్ గారు చెప్పిరి.

మెక్లీగ్ గారు:— ఈకంపెను నేమకును సామాన్య ప్రభుత్వమునా చేమైన భరింతురా?

చేంబర్లెక్ గారు:—ఇది హిందూ దేశమున నున్న ప్రభుత్వ విషయము గదా!

రాజుగారి దానము.

లండను, ఆగష్టు 3:—రాజుగారికి కలహింపకుండు యుద్ధమున సాధారణ విషయములందు వినియోగించుచు నని కానుకలసభలో ఆస్పిక్సుగారు చెప్పిరి.

రంగూను స్త్రీమరు.

ఒక బ్రిటిషుస్త్రీమరుతో కొట్టుకొనుట.

లండను, ఆగష్టు 2:—ఇంగ్లాండు దక్షిణతీరమున కొండ ప్రాంతములందు రంగూనునుండి వచ్చుచున్న “సిటీ ఆఫ్ లాహోర్” అను స్త్రీమరు “మంగారా” అను బ్రిటిషుస్త్రీమరుతో కొట్టుకొనినది. “సిటీ ఆఫ్ లాహోర్” స్త్రీమరు నుండు ఆగ్రా నుండి నీళ్లు ప్రవహించినవి.

విశు ఖైదీలు.

లండను, ఆగష్టు 3:—యుద్ధమున శత్రువులచే పట్టుకొనబడిన విశు ఖైదీలలో ఇద్దఱు లెంబర్డు ప్రభుత్వ కార్మికము బడిరి ప్రభుత్వ సభలో న్యాయజ్ఞ ప్రభుత్వ గారు చెప్పిరి వారిలో ఒకడు తక్కువగా గార్డువై తిరుగ బడినది. ఇంకొకని విషయమై అమెరికను రాయ బాయకు జర్జను కేర్యుత్రాంతమును చెప్పలేదట. పిందలుకు కేస్టెంటుతో చేరలేదనటయే మాఖ్యకారణముగా తోమిచ్చునని న్యాయజ్ఞ ప్రభుత్వ గారు కనిరి.

జోసెపు ఛేంబర్లెక్ గారి భార్యకు వివాహముగంట.

లండను, ఆగష్టు 3:—స్వీట్స్ యజ్ఞో సెపుఛేంబర్లెక్ గారి భార్యకు వివాహము కాన్స్టాంజిని నెస్టుమినిట్టరుదేవాలయ మనవివాహము జరిగినది. ప్రభుత్వము ఇండియానుంత్రిగారున్న ఆస్త్రియా ఛేంబర్లెక్ గారి కీమసవతిత్తి. ఈభువును ౦ మె సవతి కొడుకే వరుస కర్పించెను.

బార్లిచక్రవర్తిగారు ప్రయులునతికి వ్రాసిన లేఖ.

లండను, ఆగష్టు 3:—ఫ్రాయిలు గారే బలవన్మరణము నకు సంతాపమును జర్జనుల దురాగతమునకు అనన్యాయము వాణిజ్యనాకాసంఘమువారి సహాయమునకు సమ్మోదమును తెలుపు లేఖను శ్రీ గారా మెకు వ్రాసిరి.

5 నాకలు మునుగుట.

లండను, ఆగష్టు 3:— హైంగ్సు అను అంగ్లనాక యును లెటింబో) అను ఇటలీ నాకయును మరియొకయిటలీ నాకయును 2 నార్వేనాకయును మోగినవి ఒకజర్జను జలాంతర్గామి బాల్కరు నయ్యగారు హుడ్డిననట అను స్వీడను నాకను టూర్నెడోగో కొట్టింది. నావికులకు నాకలొనున్న దాగ్గున శ్రీయును పవలలొడిగి. నాకలోచాల విలక్షణము సరుకు అన్నది. అచటనే మరిరెండు స్వీడను నాకయును మరి రెండుఫిన్లందు నాకయును ముంచబడినవి తెలియుచున్నది.

రున్నిమనుగారు.

లండను, ఆగష్టు 3:— రున్నిమనుగారికి స్వస్థముగా నున్నది. ఆయన ఆర్థికవ్యవహారములను చూచుచుండుటకు ఇటలీకి వెళ్లిరి.

సర్ రోజరు కేస్టెంటు.

ఉరితీయ బడుట.

లండను, ఆగష్టు 3:— సర్ రోజరు కేస్టెంటు ఈ ఉదయము 9 గంటలకు ఉరితీయ బడెను.

ప్రాము

పరాసురంగము.

పారిసు, ఆగష్టు 3:— మొ నేకు మైదానమునందు శత్రువుల ప్రయత్నములు విఫలమైనవి. ఎస్టీ గుర్ర ప్రాంతమున శత్రువుల ప్రయత్నములు మాన యిగ్నీర్స్ మాన వ్యర్థములయ్యెను. మొ నేకు, హెతు అవత్తులవత్తు మేము జయించిన స్థానములకు బలపటమొంటిమి. మై 80 వ తేదీనుండి మొ నేకురంగమున శత్రుత్వములకు వివేకమును నష్టము కలిగినందు ఆవలములకు బాలు క్రొత్తవలముల తీసికొని రావలెనని శత్రువులకుకొనుచున్నాను.

మ్యూనుసికి కుడివైపున ప్లీటినిము మేముజయించిన కందకములకు శత్రువులు మాట్టడించెరి. కాని మాన అగ్ని గ్నమున శత్రుత్వములన్నియు విఫలములయ్యెను. ప్లాటికి దక్షిణమున మేము ముందునవరాయి గామమును పరిహార్తుల వల క్రామముకొని ఇంకను ముందుకు పోవుచున్నాము. ఆగష్టు 1 వ తేదీనుండి యింతకంటె మేము 1100 మంది ఖయిదీలకు వట్టుకొంటిమి- నాన్ మెమిల్, మెమామ్ రంగములందు తీవ్రమును ఫిరంగియుద్ధము జరిగినది గారి తవారిదళ యుద్ధము జరుగలేదు. 3 శత్రువులకు మేము నేలగులిగినది.

పరాసువారి ప్రకటనము.

పారిసు, ఆగష్టు 3:—సోము కుత్తరమున పరాసుకు తలగడలేదు. దెవకుకొను ప్రాంతమున శత్రువులొక కందకము యొద్ద రెండుసార్లు కలపడి యోగిరి. మ్యూజుకు కుడికట్టున మేము తలకడి విల్లాకి దక్షిణమున చాల కందకములకు 800 మంది 10 మరఫిరంగులకు వట్టుకొంటిమి. ఒకవో బాంబులను వేసి శత్రువులను తరిమితిమి.

బ్రిటిషువారి ప్రకటనము.

లండను, ఆగష్టు 3:—మార్చిమియున కే. బోక్సు అడవిలో శత్రువుల ఫిరంగులకు హెచ్చుగా కార్మి. గత 24 గంటలలోను బ్రిటిషువారి ఫిరంగిదళమువారును విమాన దళమువారును గాగొడెప్పు మాన్సు గు స్థానములలో 7 ఫిరంగుల స్థానములకు ఆ సముద్రా గారములను మరకొన్ని ఫిరంగుల స్థానములకు ధ్వంసము చేసిరి. కొన్ని శత్రువిమానములు బ్రిటిషు పంజుల వైకి వచ్చెను గాని మరల మంటనే తరిమి చేయబడినవి. వారిలో కొకదానికి దెబ్బ తగిలినది. మరియొకటి క్రిందబడినది. విమాన యుద్ధములు జరుగకుండ చేయవలెనని శత్రువు లాకుక వడుచున్నాను.

జనరలు హెగు గారి ప్రకటనము

లండను, ఆగష్టు 3:— వరమైన స్థానములకు బలపడుచున్నామని జనరలు హెగు గారు తెలిపిరి.

ఆంగ్ల రంగము.

లండను, ఆగస్టు ౩:— మనభిరంగులు జోహానాచేపి
వి. మాల్టాలో మైదానమునండి లాంగవాలనటను, మె
మెట్టువైచోరు, చికోరఅడవులందును, పోజియోరు ఇహోన్
లందున శత్రువులు వాగుగా పోరిరి. పోరితఃకాలమున అగ్ని
వర్షము నిలచిపోయింది.

పరాసు విజయము.

పారిసు ఆగస్టు 4:— సోమనదిపై పదాదిదళ యుద్ధము
జరుగలేదు. మ్యూజునదికి కుడివైపున పరాసువారు తియ్యె
మాంటుప్లోరు సేనామూఖమున యుద్ధమిది 650 మంది గాయ
ములు తగలని ఖైదీలను పట్టుకొనిరి. మ్యూజునదికి కుడివైపున
ఆగస్టు 1వ తేదినండి 1750 మంది ఖైదీలను పట్టుకొనిరి.
వాయవ్యమునండియు ఆగ్నేయమునండియు పరాసువారును
బ్రిటిషువారును అగ్నివర్షము కురిపింపగా పోరితఃకాలమయ్యెను.
తెకినాయ్ రంగమున పరాసువారు మంగళవారమున గోల్పో
యిన స్థలమున చుట్టూ వశపఱచుకొనిరి

రుష్యా

రవ్యను విజయములు

లండను, ఆగస్టు ౩:— ప్రాభాదురంగమున రవ్యను సేనా
ముఖమునద్ద సన్ను “లైయ్యు” ప్రతికాదితేఖరు డిట్లు వ్రాయు
చున్నాడు. అంతటను యుద్ధ ముత్తిప్రముగా నున్నది జర్మను
లకును గలిగిన జననప్రములను, ఫిరంగివర్షము వలనను
పిచ్చికొంది మొండివారై ప్రతియుద్ధమున నలుపును క్రొత్త
పటాలములను రణరంగమునకుఁ దెచ్చుచున్నాడు. ఈపటాలము
లన్నియు రవ్యనుల అగ్నివర్షమునకు బలియగుచున్నవి. శత్రువు
ల ప్రయత్నములన్నియు విఫలమైనవి. రాత్రింబగట్ల ఫిరంగి
యుద్ధము తెరిపిలేక జరుగుచున్నది. ప్రాభాదునదిపై శత్రువుల
స్థాన చుట్టులవరకైమైరి. జర్మనులెట్లుయినను దానిని రక్షించు
కొండరని నూచనలు కనబడుచున్నవి. జర్మనులు ఆముత్యముల
మీద బాంబులువేయుట రవ్యనుల కపరిమితమగు క్రోధము
నకు కారణమైనది.

కోవెల్ ప్రానిస్లా రంగము.

వెట్రో గ్రామ, ఆగస్టు ౩:— ప్రాభాదునది వంపున రవ్య
నులదాటి 10 మైళ్లదూరము నందుకు వచ్చిరి. కోవెల్ ప్రానిస్లా
రైలువేరు త్రవమున జర్మను క్రథుపంక్తి యెట్లు లన్నియు
జనరల్ వెమ్ గారు వ్యర్థము చేయగలరని రణరంగక్షిప్త లభి
ప్రాప్తమిది యున్నాడు. ఈ రంగమునందు సేనామూఖము
రైలువేరు తి మైళ్లు ఉత్తరమున 5 మైళ్ల దివి గలిగియున్నది.
కాని ప్రాభాదు ట్యూరియా పడుటకు నడుమగల బురద నీల
గుండ సేన నడచుట కష్టము. కోట్లు లేకున్నందున జర్మనుల
యుద్ధ ఫిరంగులు నచ్చుట కష్టము. దక్షిణగెలిషియాలో రవ్య
నులు కోల్ రోవెట్ నదిని దాటుటవలన ప్రానిస్లావాలియన్లకు
భయము గలుగుచున్నది. రవ్యనుల దక్షిణమునండి బాక్టర్
సేనను వినుకుట ప్రోయటయు బాప్రీకి వై రృతి మూలనుండి
జనరల్ సాఖరాఫ్ గారు నచ్చుటయు, బాక్టర్ సేనకు విష
యస్థితిని గలిగింపవచ్చును.

రమ్యా సేన.

లండను, ఆగస్టు ౩:— రమ్యా ప్రధానసేన జర్మనీనియ
మనియాలకు నుద్దమున్న అగ్నివర్షమునందెద్దకు పోతున్న
దని రణరంగమునండి యొక విశేష విషయము వైజయిట్టు
పత్రికకు వ్రాసెను.

జర్మనీ

జర్మనీయందు భోజనసామగ్రి ప్రియమగుట.

రాయవారులు ఇతరస్థలములనుండి
భోజనసామగ్రిలు తెప్పించుకొనుట.
లండను, ఆగస్టు ౩:— జర్మనీ, ఆస్ట్రియాలుందు భో
జనసామగ్రి నిలువ తగ్గిపోవుచున్నదనియు, ప్రతిదినము ఒక్కొక్క
వ్యక్తికిచ్చు భోజనపదార్థములు దినదినమున తగ్గించబడు
చున్నవనియు నమృదగని ప్రదేశమునండి దూటకు కంపెనీ
వారికి తెలియచున్నది. శత్రువులవద్ద పట్టుకొనబడిన యుద్ధ
రములనుండి శత్రుదేశమున అందఱును యుద్ధాభివృద్ధియై
పరితిపించుచున్నారని తెలియుచున్నది. గొప్పగొప్ప పూట
నూలి యిండ్లకు భోజనసామగ్రి దొరకుట లేదు. క్రముఖ
లుగూడ ఇతరదేశములనుండి భోజనసామగ్రి తెప్పించుకొను

ట ముఖ్యమని తలంచుచున్నాడు. కోవెల్ పోగన్ వద్ద నున్న
అమెరికా సంఘమువారు బెర్లినునగరమునందలి అమెరికా
రాయవారికి భోజనసామగ్రి కంపుచున్నాడు. మతికొందఱికి
లండనునుండి నరఫరా యగుచున్నది.

ఆస్ట్రియా హంగరీయందు కరవు.

ఆస్ట్రియా హంగరీయందు భోజనసామగ్రి కరవైపోయి
నది. 18 మాసము క్రిందట 10000 మందికి తిండిపెట్టుచున్న
వియన్నా మ్యూనిసిపాలిటీవారు ఇప్పుడు 54 వల మందికి తిండి
పెట్టుచున్నాడు.

జర్మను, ఆస్ట్రియను వైరములు

సేనాధిపతులు మార్చబడుట

ఆప్టుగ్నాడు, ఆగస్టు ౩:— బెర్లిను, వియన్నా నగరము
లందెట్లు ప్రకటించబడినది— ఇప్పుడు తూర్పురంగమున రవ్యనుల
అనన్యమందనము విజృంభించుటవలన, అచ్చట జర్మను ఆస్ట్రి
యాను వైరములు సేనాధిపతులను కయిజనకృతితో మార్చి
తిమి. కయిజరు ఇప్పుడు తూర్పురంగమునకున్నాడు. జనరల్
హిందెస్బర్గ్ ఆస్ట్రియా జర్మను క్రైస్తవులకు ముఖ్య సే
నాధిపతిగా నియమింపబడెను. ఆస్ట్రియాను జర్మనువైరములు
కలిపి నేయబడినవి.

రుషేనియావారు.

లండను, ఆగస్టు ౩:— ఈ 15 దిన ములలోను జరుగు
విషయములను బట్టి రుషేనియావారి అభిప్రాయము స్థిరమగు
నని బెర్లినులోనున్న యొక అమెరికా దేశీయుడు చెప్పెను.

కెనడా

కెనడా వనవహ్ని

500 మంది దగ్ధులగుట.

టొరెంటో, ఆగస్టు ౩:— కనడాలో కలన ఇంతవఱకు
500 మరణములు గలిగినవని తెలియుచున్నది.

తూర్పు ఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికా రంగము.

లండను, ఆగస్టు 2:— మేజరు జనరల్ హాస్కిన్సు
గారు ఉనంబాలో రైలువేరు దక్షిణమున శత్రువులను తుడిచి
వెట్టుచున్నాడు. పం గానిశేవు బ్రిటిషువారివశమైనది. నగురా
కొండలవన, కాట్టుకున నడుమ శత్రువులకు దక్షిణ ముఖ
ముగా పాటవోలు చున్నాము. విక్టోరియా నరన్ను శత్రుల
యందున్న బ్రిటిషు బెల్జియను సేన జయప్రదముగా ముందుకు
సాగుచున్నది.

దేశీయ తంత్రీవార్తలు

(మాన్యకీయ విశేషకల వర్ణననుండి)

బంగారము

ఒక మార్కెట్ వర్తకుడు.

బంగారరాష్ట్రమున కదిలివేయవలె నని యాజ్ఞాపింపబడుట.
కలకత్తా, ఆగస్టు ౩:— కలకత్తాపురమున ఇటీవల అరెస్టు
చేయబడిన ఓంకారవల్ అనబడ మార్కెట్ వర్తకునికి తక్ష
ణము బంగారరాష్ట్రమున కదిలివేయవలయునని ఒకనోటీసు
జారీచేయబడినది.

కలకత్తా టుగ్గుక్లబ్బు కేసు

కలకత్తా, ఆగస్టు ౩:— టుగ్గుక్లబ్బు స్టిక్టర్ల వల్ అరెస్ట్
ఆర్డరు మున్నగువారివై నాగేంద్రనాథదేగారు తెచ్చిన వస్తు
పూర్తి దావాయందు న్యాయమూర్తి చాదకిగాడు ఈ దినము
తీర్పుచెప్పిరి. టుగ్గుక్లబ్బు వారికి కలకత్తా మైదానము ప్రభుత్వ
మువారిచే క్రయబడియబడినది. వాదిక్లబ్బునందు ఒకదనివాదియ
టకు హిందూదేశ కార్యదర్శిగాడు పార్టీ గానుండ వందుటచే
కేసు నిలువబాలదు. కేసుప్రజావత్తమున కాదు వాది (ఒక్క
ని) తక్షణమునే గనుక ఇదియంతయు వాది విషయము. వాది
వైకిలు పిల్లవానికి వైకిలు నమ్మట శుద్ధకల్పనము. ఈవిషయ
ములన్నియు విచారించి న్యాయమూర్తి ఖర్చులు రెండవతము
వారికిచ్చునట్లు తీర్పుచెప్పి న్యాయమూర్తి రద్దుచేసెను.

పంజాబు

బహుమాన ప్రదానోత్సవము.

శ్రీమతి సరభాదేవి చౌదూరాజ్ గారి యుతన్యాయము.
లాహోర్ ఆగస్టు 2:— లాహోరు నగరము నందలి
వందాలి యందున్న ఆర్య కన్యాపాఠశాలయందు గతమాసము
30 వ తేదీన బహుమాన పురస్కార కుతులను శ్రీమతి
సరభాదేవి చౌదూరాజ్ కి. ఏ. గారు ట్రాన్స్మిసింపిరి.—

శ్రీవిద్యా విషయమునగుతొంది విశేష కర్య తిక అతనరము
లేనియు, శ్రీవిద్యావత్సలనందకు ఏకగ్రీవముగా నొప్పకొను
చున్నారనియు, కార్యదర్శి గానిపోవునందు చెప్పియున్నాడు.
ఇది నిజమేనా? శ్రీవిద్యలేది దేశభివృద్ధి నొందదని ప్రతి
పాదవత్తుడును నిజముగా అభిప్రాయపడియున్నాడా? శ్రీ
విద్యాప్రాప్తవాదమున, శ్రీ విద్యాభివృద్ధి, విద్యా
గంధములేని శ్రీ విద్యనిండుట విశ్వముగా ననివలయును
ఈ సమావేశమునందైనను శ్రీవిద్యకు నిరసించువాడులేరా?
గడచిన 25 ఏండ్లనుండియు బలవంతముగా కాలానుసరముగా
నడచుచు లేనియెడల “ఎక్కడకున్నా వే కంటియన్న పద
తేనెనోటనే యుంటి నే గొంగళి” యనుసామెత పోకార
ముందువారు లేరా? ఇట్టి కారణములు లేనియెడల ఈ బాలి
కా పాఠశాలము 25 ఏండ్లనుండి కనిచేయుచున్న చురుకటి
వలననే యుంగుట కిదర కారణములు లేవు.

లాహోరు ఆర్య సమాజమున ఇతరులతో కలసి వాణు
రకు కళాశాల నేర్పరచిరి. అది రెండు గావీరీతనవారే వాచా
లియందలి “సుకుటుల” చునబడు సాహిత్య పదమృతు ఏర్పఱు
చుకొనెను. దయానందస్వామి వారితో యువదేశము చేసినను
శ్రీ విద్య వృద్ధిగొందక ఎక్కడ సిద్ధిచే యున్నది. ఇప్పుడు
బాలికా పాఠశాల 25 సంవత్సరములు పర్యవసానముగా కనిచేసి
నను దీనినన్నత పాఠశాలగా గావీ ప్రజేక పరీక్ష పాఠశాల గా
గానిచేయు ఆలోచనలేదని కార్యదర్శిగాడు నడుపుచున్నాడు.

హిందూదేశమున శ్రీ విద్యాభివృద్ధి గలిగింపరచెనని ఈ
న దేశమునందును ఇంగ్లండునందును గూడ కలవరము బయట
చేసినది. ఈ కాలపు పను లన్నియు విభావనా పర్యవసానమున
గొప్పవారిని దొంగిలుచుమునేకదా! హిందూదేశ పురుషులు
వారి యొక్కయు స్త్రీల పురుషులవారి యొక్కయు వి
ద్యాభివృద్ధి లుగొంతవలయు కనవడింది ఈవిషయమున పు
రుషులకును పురుషులు వారికిని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు
జరుగుచున్నవి. పురుషులువారి విషయములందు యదకు
పనిచేయుచుండుటను సూర్యయు నా భక్తియు గలిగి
యందుటను సూర్యయు అంతటను విషయముల పోరంద
మైంది. లాహోరు నగరపు ఆర్యసమాజమునందలి సంస్థాపనల
యందు శ్రీవిద్య కొలువ పొందుటకు కనుగొన వామే వచ్చు
విధించు కొని కష్టపడి కనిచేయుచున్నను ఏమైన ఫలము కన
బడు చున్నదా? శ్రీశ్రీ విద్యావిషయమున సమాజములు గాక
ఎవరికి వారే ప్రత్యేకముగా శ్రద్ధతో పనిచేయు వలయును
పంజాబునందు ప్రతి ఆర్య సమూహమున ఒక విద్య బాలికా
ప్రారంభ పాఠశాల నెలకొల్పితినియో, కా నన్ను “అప్పుర్
వైపుకి” పాఠశాల పెట్టితి నియో గర్భించు చున్నది
కాని ఒక ఉన్నత పాఠశాలయైనను లేదు. రాష్ట్రమున ఒక
మూలనున్న జలంధర్పురముననున్న జలంధర్ ఆర్యసమాజము
వారిక ఉన్నత పాఠశాలను స్థాపించిరి. కాని లాహోరు క
మాజములలో నొక్కటియు స్థాపించ లేనయెను. ఈ విష
యములను ముదింది నేను శ్రీ విద్యా మామణిచేయుటకేను.
సమాజము లింకను భక్తి శ్రద్ధలతో పాటుపడంబడి యున్నా
రు. పాఠశాలను కృత్రిక దెచ్చు విషయమున పురుషులు వారి
యోచనయందున్న సమస్యలనే సమాజములు యోచించుట
ముఖ్యము.

- (1) బాలికా పాఠశాలల పరిపాలనయందు స్థానిక సంస్థలకిందనే యుండవలయునా? హైదరాబాద్ శ్రీ శ్రీ కమిటీని నెలకొల్పటకు నియమించ వచ్చునా? (2) పుస్తక మేర్ప టుపబడినవిద్యార్థియులనికొందునా? (3) బాల విషయముల లో విద్యముగా నెన్నుకొను నేర్పాట్లు చాలానా? (4) శ్రీ యోసాధ్యాయకలను కృత్రికము పెట్టు? (5) బాలికా పాఠ శాలల తినిన విషయమున పురుషులను నియమించుట యెంత వఱకు పనికివచ్చునా? (6) తినిన విషయమున పుస్తక మున్న యేర్పాట్లు చాలానా?

ఆర్యసమాజమున ధూపము నేసి వైరము వాహ్యమింది
రి. ఇకఁ జరుగవలసిన కార్యము శ్రీలలో నొప్పవారిలో
కరుగవచ్చును. బాలికా పుత్రికలవలకు పునఃభవము గలిగిన
విద్యాభివృద్ధి శ్రీ విద్య అప్పుడప్పు డాహ్వానించి సమాజే

Onkar Mull, a wealthy Marwari merchant, who has recently arrested in Calcutta, was served with an order yesterday to leave the province of Bengal forthwith.

THE GREAT WAR.

Two Years of Naval War: First Lord's Review.

AIR RAIDS: ASTONISHINGLY SMALL DAMAGE.

Eighty Bombs Accounted For.

ROGER CASEMENT HANGED.

CHANGE IN AUSTRO-GERMAN COMMANDS.

[Reuter's Agency.]

British Front.

Gun Emplacements Destroyed.

LONDON, August 3.

The British communique says:—The situation is unchanged. Enemy artillery is active against Trones Wood. Otherwise the day was comparatively quiet.

Our artillery during the last 24 hours in co-operation with the flying-corps, destroyed 7 gun emplacements and 6 ammunition dumps near Grandcourt and gun emplacements at other parts of the front. A few hostile aeroplanes crossed our lines for a short distance, but were quickly driven back. One was brought down and another damaged. The enemy appears anxious to avoid aerial combats.

Consolidating the Ground.

LONDON, August 3.

General Haig this afternoon reports that the work of consolidating the ground gained continues.

French Front.

800 Prisoners and 10 Machine Guns.

LONDON, August 3.

PARIS.—A communique says:—There was no infantry action north of Somme.

Two enemy counter-attacks against a trench at Deuncourt, south of the Somme were repulsed.

We made several echelon attacks on the right of the Meuse from the river to the south of Fleury and captured several trenches at strong points. 800 prisoners and 10 machine guns. We repulsed one counter-attack with bombs.

—:o:—

LONDON, August 3.

The Paris communique says:—We repulsed several enemy attacks on Monacu farm. An enemy counter-attack south of Estrees broke down under our fire. We organised our new positions between Monacu Wood and Hem Wood. It is confirmed that German units in Monacu region have had to be relieved owing to their serious losses since July 30th.

Several violent enemy counter-attacks against trenches we won yesterday on the right of the Meuse was broken with heavy loss by our curtain of fire and rifle fire. Following up our gains we progressed considerably south of Fleury reaching immediate surrounding of the village and advancing beyond the station. We have taken 1100 prisoners on the right of the Meuse since the 1st inst. There was a violent artillery duel at Vaux Chapitre and Chemois but no infantry fighting. Three German aeroplanes were brought down.

Eastern Front.

Most Desperate Fighting Everywhere, German Counter-Attacks.

LONDON, August 3.

The "Times" correspondent at Headquarters on the Stokhod says, that most desperate fighting is proceeding everywhere. The Germans, driven to desperation by the losses in men and guns, have been making ceaseless counter-attacks, pouring in fresh divisions, which marched from trains to the battlefields, where there were mown down by the Russian fire. All attacks have been repulsed, and cannonade is continuous day and night. The enemy's position on the Stokhod is very strong, and there are indications that the Germans will hold it to the last. The persistence of enemy airmen in bombing hospitals has enraged the Russians.

The Russian Advance.

Approaching Kovel and Threatening Stanislaw.

LONDON, August 3.

PETROGRAD.—The Russians have advanced ten miles towards Kovel since they crossed the Stokhod bend. Experts are confident that General Lesh will deal effectively with the German flank attacks north of the Kovel-Sarny Railway. The fighting in this region covers a five-mile front eight miles north of the railway, but marshy country between the Stokhod and Turia rivers does not permit of rapid evolutions of masses of troops. Scarcity of roads prevents extensive employment of German heavy artillery. The Russian crossing of the Koropetz river in southern Galicia threatens Stanislaw and Halicz besides further turning General Bothmer's forces from the south, while General Sakharoff's advance southwest of Brody has increased General Bothmer's predicament from the north.

Balkan Theatre.

Rumania's Attitude.

LONDON, August 3.

An American in Berlin, known as a Germanophile, says Rumania's decision is dependent upon the events of the next fortnight.

The "Vienna Die Zeits" correspondent at the front says the main Russian force is attacking all passes between Jablonitz and Rumania. (C. and M. Gazette Cable).

African Theatre.

Enemy Pressed Southwards.

LONDON, August 3.

An East African official statement says that Major-General Hoskins is clearing the country south of the Usambara railway. The port of Pangani has been occupied, and minor columns are operating between the Nguru hills and the coast, pressing the enemy southwards. The British and Belgian forces based on the ports on Lake Victoria are progressing well.

Great Britain.

Roger Casement Hanged.

LONDON, August 3.

Roger Casement was hanged at 9 o'clock this morning.

Two Irish Prisoners Shot.

LONDON, August 3.

In the House of Lords, Lord Newton said that two Irish prisoners of war had been shot at Limburg. One was alleged to have been drunk and to have attacked the guard. Regarding the other the German Commandant had refused information to the American diplomatic investigators. Lord Newton pointed out that both had refused to join Casement.

TWO YEARS OF NAVAL WARFARE.

Mr. Balfour's Review.

LONDON, August 3.

Mr. Balfour reviewing the two years naval warfare says:—The tide has been flowing strongly in our favour since the battle of Jutland after which the German fleet sank to impotence. German wrath against Britain, he said, could be accounted for by the failure of the submarine warfare which had driven the enemy to the very stupid murder of captain Fryatt.

KING'S GIFT.

To be Devoted for War Purposes.

LONDON, August 3.

In the House of Commons Mr. Asquith announced that the King's gift of £100,000 would be devoted to general and war purposes.

King's Letter to Mrs. Fryatt.

LONDON, August 3.

The King has written to Mrs. Fryatt conveying his condolences on the death of her husband and expressing abhorrence of the crime and paying a tribute to the splendid services of the Mercantile Marine.

Mr. Joseph Chamberlain's Widow Married.

LONDON, August 3.

The wedding of Mrs. Joseph Chamberlain and Rev. Carnegie was celebrated to-day in the chapel of the Westminster Abbey very quietly. Mr. Austin Chamberlain gave Mrs. Chamberlain away. (Mrs. Chamberlain is the widow of the famous Imperialist and Minister Mr. Joseph Chamberlain and the stepmother of the present Secretary of State for India.)

Consolidation Bill.

A Clause Withdrawn.

LONDON, August 3.

In the House of Lords Lord Islington announced the withdrawal of the provision in the Government of India Amendment Bill relating to the right of subject to sue the Crown. The Bill passed through the Committee without discussion, the amendments of the Joint Committee and those moved by Lord Islington being inserted.

LONDON, August 3.

The withdrawal of Clause 2 of the Government of India Bill was in accordance with the unanimous recommendation of the Joint Committee after hearing the statement of Mr. Meleod, of the East India section of the London Chamber of Commerce. Any further

TELEGRAMS.

legislation intended to remove administrative inconveniences arising from the moment of decision must now wait till after the war. It is regarded as certain that Indian opinion will be consulted before any such action is taken.

The Troop Train Incident. COMPENSATION FOR CASUALTIES.

LONDON, August 3.

In the House of Commons Mr. Chamberlain announced that he concurred in the decision of the Indian Government in consequence of the troop train incident, and he had given instructions that, as far as was in his power, the casualties should be treated for pension purposes as having occurred on active service.

Mr. Macveagh asked:—Will the compensation be charged to the Imperial Government?

Mr. Chamberlain replied:—These were drafts for the army in India.

Steamers Collide.

LONDON, August 3.

The steamer "City of Lahore" from Rangoon collided in the downs with the British steamer "Mongara." The fore peak of the former vessel was flooded.

Air Raids.

Hostile Airships Over England. Another Raid on East Coast.

LONDON, August 3.

An official statement timed 1-30 this morning says:—A number of airships crossed the East Coast at mid night. Their objective has not yet been ascertained, as the raid is still proceeding. Bombs have been dropped at various places.

Later News.

An official announcement issued at 3-20 this morning said: Six or seven airships apparently participated in the raid, and a considerable number of bombs were dropped over the eastern and south-eastern counties. No definite information has been received. No Military damage is reported. Many anti-aircraft guns were in action, and it is reported that they hit at least one air ship.

Zeppelin "L11" Damaged.

LONDON, August 3.

AMSTERDAM.—Zeppelin "L11" flew over the coast apparently damaged and not under proper control. Her engines were working badly. Coast guards fired at the airship and hit her and she disappeared to the west with a heavy list.

Only two Zeppelins were seen returning over Holland though four crossed.

Three Zeppelins on Eastern Counties.

LONDON, August 3.

According to unofficial reports it is believed that three zeppelins visited the Eastern Counties and remained some hours. They dropped explosive and incendiary bombs. Anti-aircraft guns were used.

80 Bombs Accounted For.

It is officially announced that damage in this morning's raid was astonishingly small. Nine horses were killed and three injured. The military object of the raid is not apparent. It appears that no fewer than six airships attacked the counties of Norfolk, Suffolk and Essex in an hour and a half and except at one point they did not penetrate very far inland, mostly dropping bombs near and sometimes in sea. It is claimed that one raider moving for the coast of Kent was hit once possibly twice. Hitherto 80 bombs have been accounted for.

Sea Warfare.

Five Vessels Sunk.

The British Steamer "Heighington" and the Italian steamer "Letimbro" have been sunk, also an Italian sailing ship and two Norwegian Trawlers.

Torpedoed.

STOCKHOLM.—The Swedish steamer "Hudikval" has been torpedoed in the Baltic by a German submarine. The crew including five women landed in boats. The steamer had a valuable cargo. It is reported that two other Swedish and two Finnish steamers have been sunk at the same spot.

Central Powers.

Shortage of Food and Other Supplies.

Ambassadors Victualled from Abroad.

LONDON, August 3.

Reuter is informed by a well-informed authority that there is ample evidence that food and other supplies of the Central Empires are diminishing, and that the daily rations are smaller. Hundreds of captured letters speak of ceaseless anxiety in the endeavour to assuage pangs of hunger. Travellers state that the best hostels are short of supplies, and even diplomats are finding it necessary to obtain provisions from abroad. For instance, the American Legation at Copenhagen is forwarding food to the Ambassador at Berlin, and others are being victualled from London.

Widespread Distress in Austria-Hungary.

There is widespread distress in the dual monarchy, and the Vienna Municipality now feeds 54,000 monthly as compared with 10,000 eighteen months ago.

German and Austrian Armies. Re-Arrangement of Command.

LONDON, August 3.

AMSTERDAM.—It is officially announced in Berlin and Vienna that the command of the armies on the Eastern front has been re-arranged in view of the Russian offensive with the assent of the Kaiser, who is at present on the Eastern front. General Hindenburg has been placed in command of the Austro-German allied armies, which have been combined for uniform employment.

TELEGRAMS.

CANADA.

The Forest Fires in Canada.
Five Hundred Deaths.

LONDON, August 3.
TORONTO. — It is estimated that hitherto five hundred deaths have occurred as a consequence of the forest fires.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Calcutta.

The Calcutta Turf Club Case.
Suit for Damages Dismissed.

CALCUTTA, August 3.
At the High Court to-day Mr. Justice Chaudhuri disposed of the suit brought by Mr. Nagendra Nath Dey against Sir Allen Arthur and others, Stewards and Secretary of the Royal Calcutta Turf Club, for damages for defamation and wrongful exclusion from the race course. The plaintiff's case was that he was a member of the public of Calcutta and, as such, he was entitled at all times to free access to and use of all parts of the Calcutta maidan, including the race course enclosures, and that neither the Government nor the defendants, who claimed to be lessees under the Government, had any right to exclude him from any portion thereof. He stated that the Stewards of the Turf Club had libelled him by causing two notices to be published in the racing calendar stating the fact of his being warned off, and claimed rupees thirteen thousand as damages. His Lordship, in a lengthy judgment dealing with the question of the declaration which the plaintiff sought, said that the Turf Club held the land in question under a lease from the Government. So far as the plaintiff's right as a member of the public was concerned, his Lordship held that the suit was defective in the absence of the Secretary of State as party, that the suit was not instituted on behalf of the public, but was instituted to vindicate a private wrong, and that the plaintiff had not made out any case for judgment in his favour. Dealing with the question of libel, his Lordship held that the plaintiff had just ground to complain against the procedure adopted by the stewards in holding an enquiry. It would have been better and more desirable if the stewards who were interested in the matter had been sent out from the enquiry; the manner in which the enquiry was held did not commend itself to his Lordship, and it was not in accordance with English ideas of justice. The publication of the two notices in the racing calendar involved a stigma on the plaintiff's reputation, although amongst a limited circle, namely the racing community. But his Lordship disbelieved the story set up by the plaintiff that he sold his bicycle to the riding boy, that story was false and concocted. His Lordship held that the plaintiff had not succeeded in showing that he was entitled to damages, and so dismissed the suit with costs on scale.

Bombay.

Tata Iron and Steel Company.
The Adjourned Extraordinary Meeting.

BOMBAY, August 3.
The adjourned extraordinary meeting of the shareholders of the Tata Iron and Steel Company was held this evening Sir Sessoon Davey, Chairman of the Board of Directors, presiding, to resume the consideration of certain variation to the terms of agreement with the agents. The variation provided that the agents should be given an increase in commission from 5 to 10 per cent on a graduated scale, and that the agreement, which was for a period of 15 years, 9 years of which had now elapsed, should be renewed for 20 years from July 1916. At the original meeting held last week the proposal met with strenuous opposition.

To-day, Sir Dorab Tata, on behalf of the agents, made a lucid speech, in which he detailed all concessions at present existing and advocated the proposed increase of commission. Sir Dorab pointed out that all different joint stock companies paid commission ranging from 10 to 25 per cent to their agents. In Calcutta just at present the agents of jute mills were getting a commission from 40 to 60 per cent. No company in India generally worked on a less commission.

The Hon'ble Mr. Lalubhai Samaldas moved an amendment that the agents get 5 per cent on the net profit, whether dividend is declared or not, with a minimum of Rs. 50,000, and that, if the dividend declared was from 8 to 10 per cent, the agents should be paid 7 per cent; if the dividend was from 10 to 12 per cent the agents should get 8 per cent, and if the dividend was more than 12 per cent then the agents should get the maximum 9 per cent.

The Hon'ble Sir Ibrahim Rahimullah, who at the last meeting maintained that sufficient time had not been given to the shareholders to consider the matter in all its details, strongly opposed Mr. Lalubhai's amendment. He argued that the present moment was quite inopportune for bringing forward the proposal and asked them to wait till the accounts up to the end of June were forthcoming. Then they could consider the question. Unless the new scheme of raising an additional two and half crores and the concessions granted to the shareholders were made known, nothing ought to be done. He therefore moved that the matter be postponed for three months.

The suggestion was put to the vote and lost. The Hon'ble Mr. Lalubhai's amendment was then carried, a hundred and forty-eight voting for and forty-seven against.

Sir Dorab Tata then thanked the shareholders for the confidence that had been shown in the agents. He cared more for their confidence than that petty increase in the commission. Their new works would bring the company to a level with any premier company of its kind. No doubt, Japan was competing keenly on the field but they were on sure ground.

The meeting terminated with the customary expression of thanks.

TELEGRAMS.

Bombay Share Market.

BOMBAY, August 3.
Further sensational rise on the opening with slight easing off at the close is the feature of the market to-day. Centrals advanced to Rs. 2400 and Colaba Land and Mill shares to Rs. 1375. Crescents advanced to Rs. 180, but closed at Rs. 170. Fuzulbhoys advanced to Rs. 625, but closed at Rs. 613½. Indore Malwas advanced to Rs. 396 but closed at Rs. 382½. Currimbhoy advanced to Rs. 300, but closed at Rs. 290. Indian Breaching closed at Rs. 195. Madhowjis advanced to Rs. 1625, but closed at Rs. 1595. Standards advanced to Rs. 1465, but closed at Rs. 1445. Swedeshis advanced to and closed at Rs. 1830. Bank shares were neglected. In miscellaneous shares Bombay Burmah were steady at Rs. 9.20. Tata Iron and Steel ordinary advanced to Rs. 183¾ and deferred to Rs. 840. Tramways were firm at Rs. 292½. 3½ per cent Government paper was steady at Rs. 75 and small pieces at Rs. 75¾ for buyers.

The Bombay Bank rate remains unchanged.
The Bazaar will be closed to-morrow being the day of entry of Great Britain in the war.

IMPERIAL ECONOMIC CONFERENCE.

Who Should Represent India?

"Times of India's" Timely Warning.

BOMBAY, August 3.
Sir George Barnes at a meeting of the Indian Merchants' Chamber here yesterday repeated the assurance of the Secretary of State and the Prime Minister that when the Imperial Economic Conference takes place the interests of India shall be fully represented. The "Times of India" writes: "At the same time we hope Sir George Barnes understands and will see that the Secretary of State understands that the deputation of some aged member of the India Council or some permanent official of the India Office to the Conference is no representation of Indian interests. We are all familiar with the monopoly of representation long enjoyed by an exceedingly elastic gentleman who may have represented his own interests and possibly might have been willing to take his marching orders from the Government of the day but who was in no sense whatsoever a representative of India. Such a representative must be selected by the Government of India from amongst the competent men thoroughly in touch with the present needs and ideas in India. None other will be in any degree acceptable."

Punjab.

Prize Distribution Ceremony.

Sarala Devi Chaudhrani's Speech.

LAHORE, August 2.
Presiding over the annual Prize Distribution ceremony of the Arya Kanya Pathshala, Wazirchowki, Lahore, on Sunday the 30th Sreemati Sarala Devi Chaudhrani B.A., delivered the following address.

In his report the able Secretary remarks that there is no more necessity of making long speeches on the benefits of female education, that the world has admitted and every single individual knows that the true advancement of a country or people is not possible so long as there are not sufficient number of capable and learned women in it and educated mothers do not take charge of the instruction of their children.

Is that a fact? Is there no more necessity of harping on the same theme? Does every Indian feel that without the education of women and without educated mothers the country will not thrive? Traditions are hard to die, so must be the evil effects on the mind of some of those missionaries of female education who had the misfortune of being looked after by uneducated and despised mothers. Even in this very assembly, in the very committee which is so nobly conducting the affairs of the girls school under its charge has there been no shadow under the lamp? Within the last 25 years have there been no unbelievers who have perforce run with the times, but if left to themselves might have acted differently? Otherwise I am to account for the fact that though this school had a start 25 years ago it is nearly just where it was then.

The Arya Samaj, Lahore, in its days of joint activity gave birth to the Dayanand College for boys. When it parted into two the Wazirchowki section strained its very limb to found a Boys' Academy of its own called the Gurukul and succeeded. But in spite of Swami Dayanand's Upadesa the Girls Schools remained as poorly as ever, and to-day after the lapse of a quarter of a century we hear the plaintive cry from the Secretary that they are still far removed from turning it into a High or Entrance School.

There is a great agitation just now, both in England and in India for the advancement of Female Education in India. Deputations and memorials are the order of the day. There is a flutter in the dovecots of the Department of education of the Government of India and the local Governments. Queries are being sent and answers invited from persons supposed to be authorities or taking special interest in the subject. There is a lot of criticism about Government's slowness and miserliness in the matter. But in social institutions like the Arya Samaj of Lahore where the people are exercising self-government and imposing self-taxation for education do we see any better state of things so far as the advancement of female education is concerned. In this connection individuals are doing more than the Samaj. All over the province every Arya Samaj boasts of a poorly equipped primary, or in some instances, perhaps, an Upper Primary Girls' School. But there is not a single High School for girls maintained by the Pratinidhi Sabha throughout the Province. It fell to the lot of a provincial Samaj, viz., the Jalandhar Arya Samaj, to give birth to a Girls High School, the Kanya Mahavidyalaya but the Lahore Arya Samaj as well as the Pratinidhi Sabha, the parents as it were of all Samajas, have shown a lack of devotion to the cause of female education by not stating or supporting a single High school for girls. By these remarks of mine I do not mean to imply that I am not thankful for

small mercies such as these Primary or Middle Schools on behalf of my sex; but I mean to urge that more is our due and more the duty of the members of the Samaj as true citizens. For purposes of improving the school the Lahore Arya Samaj may well follow in the footsteps of the Government to take into consideration the questions raised by the different deputations and memorialists which have become the burning questions of the day on female education. The Punjab Government has laid stress on the following points as deserving solution:—

(1) Whether the control of girls schools should rest mainly with local bodies, and to what extent special educational committees of Indian ladies could exist, (2) whether the curricula now adopted are suitable and allow sufficient freedom of choice, (3) what can be done to increase the supply of female teachers, (4) to what extent, if at all, male agency should be employed in the inspection of Girls' Schools and whether the existing arrangements for inspection are adequate.

Some of my answers to the Government with regard to the above queries are embodied in the resolution passed at a meeting of the Punjab ladies held on the 22nd January 1916, at which I had the honour of presiding. The keynote of those resolutions to which I would draw the attention of this Committee is the self-consciousness of women, their exhorting and asserting the claims of educated women to be associated in all matters pertaining to the education and general amelioration of the condition of women. This spirit of self help, the consciousness of it and the desire to take up the burden attendant on it is the greatest compliment to the efforts of the Arya Samaj and its preaching against the treatment of women as "Payer ki juti".

The Arya Samaj has burnt the incense and raised the spirit now it will have to accept the further consequences, the co-operation of educated Indian ladies for the furtherance of female education. To enlist such co-operation and sympathy they must associate them with Girls Schools as visitors or in any other capacity and form councils of educated ladies for advice and guidance and this would be the surest way to a speedy solution of the problem of female education.

I have just one word to say on the religious education that is said to be given to the girls of this institution. We have had a sorry experience of the want of any depth of impression in the hearts of our girls of their own religion in the threatened though averted conversion of many girls attending the Convent School a year or two ago. The religious education that is given in this school should be given with a view to its being able to withstand outside competition in after years. The best of religious teachers should be employed for this purpose, not only to be didactic but to inlay the beauties of the Arya religion in such a manner in the minds of the girls that they may not be carried away by the sights of attractive points in other religions as exposed to view by their ablest exponents. Here getting by rote the Satyarth Prakash will not help a girl to be religious. What will help her to be so should be well thought out in a Council specially convened for this purpose and then acted upon. The mother and the teacher both combined build the child. Both must be equally efficient for fulfilling their parts and a religious teacher more so than either the mother or a secular teacher.

With these few humble remarks I beg to thank the Committee for the honour they have done me in asking me to preside at to-day's meeting."

United Provinces.

The Train Robbery.

ALLAHABAD, August 3.
Mrs. de la Fosse, wife of the Director of Public Instruction, makes a correction in the account given of the recent train robbery, of which she was the victim. The lady says that, after her ankle was so severely sprained that she was unable to continue the struggle, the thief forced her into the lavatory. He then helped himself to her valuables and made off.

Seismic Disturbances Predicted.

LUCKNOW, August 3.
Mr. Hugh Clements, Wimbledon, writes to the "Himalic Daily Telegraph":—"There will be perceptible set 3 undulations in Switzerland on the 2nd August, North Scotland 3rd, Constantinople 9th, North Italy 11th, Idahh U. S. 13th, Athens 15th, Indian Isles 27th and Cnarya Isles 30th."

Sind.

A Mahomedan Affray.

After an Id Celebration.

KARACHI, August 3.
In consequence of a quarrel between two Mahomedan little boys aged about 10 years in a village near Karachi, twenty relatives of one boy, armed with clubs and hatchets, fell upon eleven relatives of the other boy at the village Idgah after the celebration of the Id in the presence of two hundred worshippers. A stand up battle ensued, and six wounded men have been brought into Karachi Hospital, one dying, another with an eye gone, and the others on a very bad state.

LATEST TELEGRAMS.

Punishment of Criminals.

Allied Tribunal.

LONDON, August 3.
A Blue Book detailing German brutalities in the Cameroons and Damaraland and a French Yellow Book describing German slave-raids at Lille and Roubaix in conjunction with the murder of Captain Fryatt and the revival of Zeppelin raids form the text of articles and letters in papers discussing the punishment of German criminals.

The Italian papers state that preliminary action has long since been taken with a view to the establishment of an Allied tribunal.

Professor Morgan, in a letter, says that the British Government Committee has long been collecting evidence of German atrocities, and Bishop Boyd-Carpenter has written a letter, urging an immediate Allied announcement of the establishment after the war of an independent criminal court, which might be attached to The Hague, to deal with crimes not covered by belligerent right, and empowered to execute sentences regardless of the dignity or sovereign position of the offenders.

నోటీసు.

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు బెజవాడలో తమ్మన తాతయ్య బ్రదర్స్ వారితోలుకు రైసు ఫ్యాక్టరీలో నేటివరకు వర్కు చేయు చున్నటువంటి రుస్తుం లైప్ ఆయిల్ ఇంజను బి. హెచ్. పి. 45 సెకండు హేండు (Rustone type Oil Engine B. H. P. 45, second hand) విక్రయించెదగు గనుక కావలసినవారు ఈదిగువ అడ్డెసుకు ఆర్డరు చేయవలయును. ఎక్కువ ఇంజను మేము కావలసినయెడల సడరు వారిచేర వ్రాసి నచో జవాబు ఇయ్యబడును.

TAMMANA TATAYYA BROS.

RICE MILL

BEZWADA.

తెలుగు ఆనందవాచక పుస్తకములు

మొదటితరగతినుండి చాలుకతరగతివరకును చూయు ద్వ సీద్ధముగానున్నవి. ఇది బ్రీటిష్ ఇండియన్ పబ్లికేషన్స్ ప్రెస్ లో పరిధానోపాధ్యాయులైన బ్రీటిష్, కూచి నర సింహంతులు ది. యె; యల్. టి. గారి చేతను. పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు - రి చేతను రచించబడినవి. చుట్టయ మొదటి మూడు తరగతులవాచక పుస్తకములను డైరెక్టరు గారు 1916 వ సం. జూన్ నెల ౪ వ తేదీన ఫోర్మలెంటు బార్ని గెజట్టులో ప్రకటించుచు దురదృష్టవశాత్తూ అనుచుతి యిచ్చియున్నాడు. ఒక్కొక్క పుస్తకమును మిక్కిలి సుందరములైన సాదాపటములును రంగుపటములును నున్నవి.

ఆనందవాచక పుస్తకము, మొదటితరగతి రూ. 0-2-0

" రెండవతరగతి రూ. 0-2-6

" మూడవతరగతి రూ. 0-2-0

" చాలవతరగతి రూ. 0-4-0

N.B.—ఎక్కువగాకొను బుక్ డెల్వర్స్ కు కమిషనువడును.

235 ఆర్. వెంకటేశ్వర అండుకో,

ఆనంద ముద్రాలయాధికారులు, చువూరు

కాపీరైటు అమ్మకము

మతగ్రంథములు!

అమూల్యములు!!

స్వర్ణస్థలైన మన్నవ బుచ్చయ్య కంతులవారిచే తేనుగు ప్రతిపదార్థ టీకా తాత్పర్యముతో వ్రకటిం పబడిన ౧౦ ఉపనిషత్తులు, ౧౧ స్మృతులు, ఋగ్వేదము ఒకటవ అష్టకము, సంధ్యావందనభాష్యము మున్నగు మతసంబంధమైన గ్రంథములయొక్క తెలుగుభాగము కాపీరైటు అమ్మవలసియున్నది. కొన గోరువారు, ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయ వలెను.

హెచ్. వి. కృష్ణ అండ్ కో.,

చింతాద్రి పేట, మద్రాసు.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

టూటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని కాదుచేయుటకును తగినవిధమున నియ్యటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచుకోవలెనో యేర్పాటుగాను యేర్పాటుచేయునో అది యి కోరికను తీర్చుచున్నాము. రిడరులను యాచించుచున్నాము. ఇట్లు అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ పోర్టల్ సర్టిఫికేటును. ఇది రెండు మాసములలో సేర్పించు గతర్న మోటారువారివద్దనుంచి లైసెన్సు యిచ్చించి పంపబడును. బంతులకు ఫీసు 60 మాత్రమును కట్టవలయును.

తిరిగిగూడును జూలై నెల 16 తేదీ నుండి ప్రారంభమగును. వాటాలో చేరదలచిన విద్యార్థులు జూన్ 01 వ తేదీన గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తాళింపబడును. ఈక్రింద నుడవారియవారికి వ్రాసికొనుడు.

(41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

Magic Cure! Marvellous effect!!
 Bathing Oil Price Rs. 0-8-0
 Iron tonic pills 1 bottle of 48 pills 2-0-0
 Anti Malarial Drops Price 6 Doses 0-8-0
 Descriptive Catalogue free on application
ALLBUTT & Co.,
 CHEMISTS BROADWAY MADRAS.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతి ముఖ్యవట్టణము నందును ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్త చందాదార్లను కుదుర్చు గలిగిన యేజంట్లు కావలయును.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

పోస్టుబాక్సు 212 మదరాసు

అవి వ్రాసి తెలిసికొనవలెను.

వ్యవస్థాపకుడు.

ఆంధ్రుల చరిత్రము.

మూడవ భాగము.

గ్రంథకర్త, చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు.

గ్రంథము కావలసినవా రిదిగురించినామాకు వ్రాసి కొన్ని యెడల పడచుగలరు. గ్రంథము 486 పేజీలు గలిగి కాలికోలైదు చేయబడినది. వెల పోస్టేజీ గాక రూ. 1-8-0 లు.

వెలగల పేంకటరెడ్డి,

508 ఇలిహానకరంగిణి గ్రంథమాల, ఆరణ్ణి-కృష్ణాజిల్లా.

చాల శ్రేష్ఠమైన ముక్కుపోడి.

చలము 1-కి రూ. 0-1-0, పీకె 1-కి 2-8-0

సుగంధ ముక్కుపోడి

బుడ్డి 1-కి 0-8-0 డబ్బా 1-కి రూ. 1-12-0

పి. రాజరామ్ అందు కంపెనీ,

258

ముక్కుపోడి వ్యాపారులు,

పోస్టుబాక్సు నెం. 232, మద్రాసు.

మోహి నీలైలము.

5 తులముల నూనె గల సీసా 1-కి 0-12-0. వి. పి. చార్జి వేటు.

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు ఉపయోగమైనది. ఇది మనోహరిత్రమతేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదత్తు, ఉద్యోగస్థులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర నిచ్చి విశ్రాంతిని గలుగజేయును. సుందరుల మోహాలావణ్యములకు ప్రాచుర్య కురులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడగలదు. ఇది వెండ్రుకలకు నిగనిగలాడునట్టి ప్రవాజమైననల్ల నిరంగుకలిగించి శిరస్సునకు చలువబుట్టింది, మెదడుకు క్రొత్త సాంపునుగూర్చి, మనోహరమైన సువాసనగలిగియుండును. ఈమోహిని తైలము అనేకసంవాసనగల వస్తువులతోడ నూతనముగా తయారు చేయబడియున్నది. తలయందును వెండ్రుకలను రాల్చు పురుగులను నశింపజేయగల తైల మిది యొక్కటియే.

కర్ణశాలవారి

ఈద్రావకము వలన చెవిపోటు, చెవినుండి చీముకారుట, చెవిదిబ్బడ మొదగునవి వెంటనే నయమగును 5, 6, బొట్టును చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును. మాటయుండదు. వెల సీసా 1 కి రూ. 0-6-0. అమ్మతాంజనం డిపో 6 తంబు శెట్టి వీధి బాజ్జిటవును, మదరాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ వి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

అవనిభృత రక్తములన జనించుబాధ్యములకు కీటమువంటి మందు. మగపులను, మచ్చలను, గండములను పుండ్లను, పాతబొట్టలను అన్ని విధములనలన గలగు నర్మరొగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

(28)

నవాపధిసారసపరిల్లా గల మిక్కిలి నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యకత్తివను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కార్మికసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రీకరమును. కీరారొగమును గలగ జేయును. 16 రోజులవరకు మందుటకు 4 టేబుల్ స్పూన్ల బుడ్డులలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తిటరు:- వి. డి. సావంత్, 144. వననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
 Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

మోనపోకుడు (384)

తుక్కుకట్టవీయకుండ చేయు రంగులను తక్కువ ధరలకుకొని మోనపోకుడు. అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే. నైయిలన్ డప్ అందు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సాల్యూషన్." "Wailles Dove & Company's Bitumastic Solution." దీనిని వంశేరలకు కప్పలకును నుపయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాలమంది దీనిని సాధారణముగా రైలుపే కంపెనీలును మ్యానిసిఫరులవారు వట్టికువర్కునారు బొగ్గు గనులవారు సాహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు. వెల రూ. 52-8-0.

సోపానము:-

ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్సు లిమిటెడ్ ది రిలయన్సు పౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగువర్కు లిపాలపెట్టె నెం 55కి రూ. మదరాసు (వై కామ్రాజివక్ గోరవళ్ళు ఈ కరిక పేరునాడ న వాహరింప గోరుచున్నాడు.)

188 మంచి ధాతువున మందులకోటకు ఇంక చీకటిలో వెతకుచున్నారా? నిమగ్నమంజరిమాత్రము. 40 మాత్రముల డబ్బి క్రయము రూ. 1. నువ్వనిదముగా నుండునపుడు ఇంతక్రయము ఎట్లు అనుభవించుచున్నాడు? ఈమాత్రము వాల్యుమండు చెడునడక కడికచేత రెప్పించుకొన్న యెట్టి అసాధ్యమైన ఇండియన్ ప్రావూ, నపుంసకత్వము, బలహీనము, రక్తకోషము, అశీర్ణము, మలబంధము మొదలగు అనేక వ్యాధులను విద్యార్థి వృత్తికర నిమిషములో పోగొట్టును, రాజకైద్య కార్యక్రమముల కోరిక, 20, వై నాబాబుగోడ్డు మద్రాసు.

శారదాంబ

సీతార్పణోద్ధినియనునాటకం

శ్రీనివాసరామచార్య ప్రణేతము.

సంఘము రాచారి సంస్కరణమునకు
మార్గమును జూపబడినది, అందరును
జరిచి తీరవలయును.

వెల 0—4—0 మాత్రమే.

పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

చిరునామా:—

అంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము,

7, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

(గంభీర:—గా. హరిశ్చంద్రాచార్యులు, ఎం. పి.

శ్రీనివాసరామచార్యులు, కథలు చదివినట్లు చదువుకొన

వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములో

అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాచి

అందును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0

అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశరుసుము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుము.

అయితే:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,

(21) 145, కాంపి, మదరాసు అని వ్రాయును.

ఆంధ్రనర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి

ఇది

శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి

గారిచే వ్రాయబడినది

వెల 0.4-0]

[పోస్టేజి ప్రత్యేకము

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము

7 తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

వైత్యమేధిక ప్రయోగము.

ధర్మశాస్త్ర ప్రమాణవచన సమన్వితము.

ఈ గ్రంథము అన్ని పాఠముల బ్రహ్మసామ్యముచేత చిర

కాలమునుండి సమకాలినులకు దీనియందు మంత్రము

స్థితిగా ఉన్నది. ఇందులో ఉన్నది 1 దినము

మొదలు 12 దినముల వరకు చేయవలసిన పరీక్షలు చక్క

గలవి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

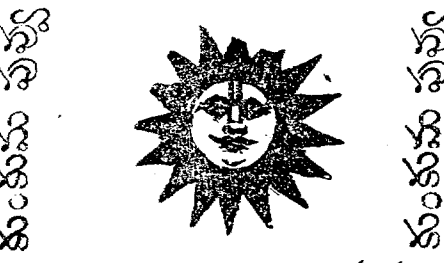
ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

ఈ గ్రంథమును చదివినవారు వైద్యమును బ్రతిపది

య్యిరి. ఇందులో ఉన్నది 150 పుటలు. ప్రతి పుటయు వ్రాసినది.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు

మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును

గమనింపుడు. కరస్పాన్డెన్సు మొదలగునవి

ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ

(53) 21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి

తామరతైలము

వెల డబ్బీ 1-8 0-4-0, 12 రూ. 2-10-0

మా తామరతై

ము ఒక్కడబ్బాను

నాలుగు అణాలకు

కొని నాలు గైడు

సారులో రాచినదె

డల తామర నిర్మ

లమగును. నయము

కొని యెడల మీ

నాల్గు అణాలు రిలి

తీసికొన వచ్చును

ఆదివచ్చికాన లేక జన్ము

తులం 18 రూ. 3-4-0

అన్యతాంజనము దీహ, 6, తంబుశెట్టి వీధి మదరాసు.

నాగపుర వస్తుప్రదర్శనశాలయం

గొప్ప గొప్ప వారిచే వేసిన వేలు

దియ్యబడిన పతకము.

యోగ్యతా పత్రములు పొందిన

అమృతాంజనము అన్ని సొప్పలకు పరమామృతము

అమృతాంజనమును

అమృతాంజనము

అమృతశబ్దమాదినిగల

మూలముందుగాదు.

వేలియింట నుండ దగినది.

వేలకువేలు సీసాలు విక్రయము.

అన్ని వర్ణ విక్రయించబడుచున్నది.

సకలమునులవలన మోసముగలుగును

వంచబాష చీటి చూచి

కొనిన మోసముగలుగుదు

అమృతాంజనము

అంజనశబ్దమునగల

నకలుమందుగాదు.

తలనొప్పలు, వాయువునొప్పలు, పార్శ్వ

పునొప్పలు, కీళ్ళబొట్లు, పక్షవాతము,

వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు

ఏవి కన్నిటికి అమృతమువంటిది.

చక్కని డబ్బీతో సహా

సీసానికి 8 అణాలు.

వాడని వారుండగు.

అమృతాంజనము డిపో, } 1. సెరి రోడ్డు, బొంబాయి.
2. తంబుశెట్టి వీధి, జార్జ్టౌన్, మదరాసు.